

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 34-35 (2997-2998) 2007 AUGUST - RUGPJŪTIS 28 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina - \$1

Mokslo metus pradedant

Grįžtame į mokyklą. Entuziazmas grįžtant visada yra buvęs įdomus: kokie draugai, kokie mokytojai, kaip kas pasikeitę po vasaros atostogų? Viskas bus sužinota per vieną kitą dieną. Po to akis teks nuleisti į knygas, į kitas mokymo priemones, nes mokykla yra vieta, kur reikia mokytis.

LIETUVAIČIAMS – dar priedas, šeštadieninės pamokos. Galima šiaušti prieš tuos, kurie tą priedą sugalvoja ir užsispyrę nori išsaugoti. Galima džiaugtis ir dėkoti, kad toks priedas yra. Ir visko būna – pagal amžių, pripratimą, įvertinimą ir pasiektus rezultatus. Kaip girdime, lietuviškųjų abiturientų žodžiai kasmet patvirtina, kad praleisti šeštadieniai lietuviybės reikalams sudaro tokių specialių kraitį, kokio neturi šeštadieninių mokyklų nelankę. Tas kraitis jaunuolių-e tuoj išskiria iš kitų, pakelia jį ar ją aukščiau, nes jie to verti. O besiruošiant gyvenimui tai gana svarbu – aiški asmeninė nauda. Lietuviybės išlaikymo prasme, bendruomeniniu požiūriu tasai “aukščiau” – tai išrinktųjų, pašauktųjų būrys, iš kurio ateina nauji veikėjai, pradėto ir vykdomo darbo tęsėjai, organizacijų pirmininkai bei vadai. Ak, kiek daug vargta dėl tos sunkios, senovinių formų kalbos, kiek ta gramatika buvo baisi ir niekada neįveikiama. Pykdamas ar kentėdamas gal tik retas nujautė, ką jis šalia gramatikos dar gauna, ką iš jo ar jos daro mokykla? Nėra abejonės, kad mažamečiams visa tai suprasti ir įvertinti neįmanoma. Tačiau tėvai, veždami savo vaikus į šeštadieninę mokyklą, tikriausiai žino, ką tai reiškia. Užtat tenka priimti ir tokios mokyklos trūkumus, suprasti nepalankias sąlygas, pažiūrėti į visas nesėkmes be priekaištų, kuriems nukreipti nėra tikrų adresų. Mūsų mokykloms, negu viso kito, labiau reikia finansinės paramos, tėvų talkos bei nuosirdaus pritarimo. Reikėtų priprasti plačiau žiūrėti, būtent – ne į tai, kaip kas šiandien vyksta, bet į viso to vyksmo galutinius rezultatus. Džiugu, kad šiuo metu išeivijoje atsidauro vis daugiau lietuviškų mokyklų, netrūksta nė savanorių mokytojų, susilaukiančių pagarbos ir paskatinimo.

APMĀSTANT prasidedančių mokslo metų rūpesčius ir eilinius reikalus, gali kilti ir toks (gal keistas) klausimas: kas yra sunkiau už lietuvių kalbos gramatiką? Peržiūrėję dėstomų dalykų sąrašą, tikriausiai, tinkamo atsakymo nerastume. Mat tie sunkieji dalykai jokiomis atskiromis pamokomis nėra dėstomi. Bet jie gyvuoja, jie labai reikalingi, ir jų žmogui tenka mokytis visą gyvenimą. Taigi, kas jie tokie? Nors keletą verta šia proga prisiminti. Tai elgesys, mandagumas, darbštumas, uolumas, sąžiningumas, vertybių atpažinimas, teisingumo pojūtis... Nors tiek išvardinant jau galima suprasti, apie ką norima kalbėti, na, ir paklausti, kur yra mokykla, kurioje būtų galima tų dalykų mokytis? Pamėginkime svarstyti, atspėti, siūlyti. Kam tie klausimai įdomūs, teparašo, tepaskelbia spaudoje, tepasiūlo būdus, kaip tų dalykų lengviausiai išmokyti, nuo ko reikėtų pradėti, kur pagalbos tikėtis?... Jaunas žmogus besiruošdamas gyvenimui turėtų stengtis įsigyti ne vien tik mokslo žinių, bet ir gerų būdo savybių, nes dažniais atvejais laimei susidaryti svarbiau yra “koks esu”, negu “ką ir kiek žinau”. Mokslas kaip gyvenimo įrankis gali būti panaudojamas geram arba blogam. Kai kada nežinojimas žmogų išgelbsti nuo pražūties, o žinojimas nuveda į blogį. Išradimai bei žmogaus gerovei tarnaujanti technika dažnai atsisuka prieš patį žmogų, užuot gera dariusi, kenkia. Jokia aukšto lygio civilizacija neužtikrina ramaus gyvenimo, jei yra valdoma pikty, nesąžiningų savanaudžių. Šiandien vis dažniau šnekama apie pusiausvyros tarp to ką turiu ir koks esu praradimą. Kad nusikaltimams stabdyti valdžia samdo daugiau policininkų, užuot į problemą pažiūrėjusi iš esmės, jau daug ką pasako. Auklėjimo reikalai kaip paleisti balionėliai skraido ore – pasigaukite, jei kam patinka. Ką tada šalia šito bereiškia siūlymai gražinti maldas į mokyklas? ČS

Šiame numeryje

Mokslininkų vizitai Lietuvoje – 2,3 psl.
Seminaras apie Mažąją Lietuvą (Pabaiga) – 4 psl.
Nuo Juozapinės kalvos – 5 psl.
Brazdžionio 100-mečio minėjimas Kanadoje – 8 psl.
Kanados “Atžalynas” Lietuvoje – 9 psl.
Genetika: klausimai ir atsakymai – 11 psl.
Gobšioji karalaitė – 13 psl.

Visais laikais pirma diena mokykloje – ir šventė, ir rūpestėlis... O visiems, tokius vaikučius palydintiems – viltis, kad švies Tėvynėj ateitis...

Ntr. A. Sutkaus ir A. Sabaliausko iš žurnalo *Lithuanian Heritage*

Trispalvė plazda laisvai

ANTANINA GARMUTĖ

Atmintinos dienos išvakarėse ruošiausi iškelti Trispalvę prie atgauto namo. Po daugiau nei 60-ties komunistinės ir neokomunistinės prispaudos metų. Virpėjo rankos, prie vėliavos rišant juodą kaspiną. Gatvė ėjęs, gražiai nuaugęs apie 25 metų vyras sustojo, įdėmiai pažvelgė ir paklausė:

– Kas mirė? Gal prezidentas? Kodėl juodas kaspinas?

– Rytoj birželio 14-oji, – ramiai paaiškinau. – Gedulo ir vilties diena.

– O ką tai reiškia? – vėl pasiteiravo.

– Mūsų tautos trėmimų į Sibirą pradžia.

– Kažką girdėjau, – sumurmėjo, – maniau, kad kas mirė.

Jaunuolis nuėjo. Aš likau apstulbusi su Trispalve rankoje. Net nespėjau priminti, kiek daug žmonių mirė tremtyje...

Liečiu Trispalvę, ir man ji šventa. Prisimenu tą, pirmąją mūsų Vėliavą, kurią mama okupacijos pradžioje paslėpė dėžės dugne, o sribai, ieškodami “banditų”, surado ir, putodami pykčiu, trypė kojomis.

Tarnaitė Petrutė Karčiauskaitė išdrįso pasipriešinti: “Ką darote, begėdžiai? Mano ta vėliava! Aš iš jos bliuskutę būčiau pasisiuvusi. Aš biedna mergaitė, man viskas tinka”. Petrutę areštavo, pasodino į vežimą ir būrio sribų lydimą nuvežė į Kauno saugumą. Niekio neišgavę per tardymus, paleido. Neseniai Rumšiškėse aplankiau 93-ejų sulaukusią Petrutę. Moteris su ašaromis akyse prisiminė, kaip ji Trispalvę gelbėjo.

Prisiminėme ir kitą – Partizanų Trispalvę, kurią, pasiūtą ir išsiuvinėtą Kaune, Petrutė Pušinskaitė – partizanė Vilija, apsivyniojusi apie savo liemenį, po žieminiu apsiaustu parnešė partizanams į Iš-

laužą. Vėliavą pašventino drebantiomis iš susijaudinimo rankomis iš Plutiškių parvežtas kunigas Antanas Mioldažys, vėliau už tai 10 metų atkentėjęs lageriuose. (Šiomet sukako garbaus dvasiškio gimimo 100-metis; daugiau nei 10 metų jis ilsisi Kalvarijos kapinėse). Priklaupęs Trispalvę bučiavo Geležinio Vilko rinktinės vadas Juozas Stravinskas-Ziedas ir jo kovos draugai. Savo priesaiką ginti Tėvynę ir Vėliavą jie garbingai įvykdė. Prie šventovės šventoriaus išguldytiems ir niekinamiems jų kūnams slaptingai gaudė Šilavoto šventovės varpai. Mūsų atmintyje – tebegaudžia ir šandien...

Džiaugsmingai plazdančių Trispalvių “jūra” džiugino akis masiniuose atgimstančios Lietuvos renginiuose. Šventėse, Baltijos kelyje. Pabudome ir kėlėmis, – anot dainos.

Nukelta į 2-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$60, rėmėjo - \$70, garbės - \$80. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į “TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Subscriptions: regular - \$60, patron - \$70, sponsor - \$80 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos Kolpingo draugija gegužės 26 d. surengė Kolpingo dienos šventę ir koncertą Kaune. Draugija, palaikydama Lietuvoje vykstančią veiklą “Gegužė – mėnuo be smurto prieš vaikus”, savo renginiu siekė atkreipti dėmesį į šeimą, jos poreikius. Dalyvavo apie 100 draugijos narių iš įvairių Lietuvos vietovių, Kolpingo šeimų tautiniai ansambliai bei muzikinės grupės. Troškūnuose, Anykščių rajone, buvusiame XVI š. Bernardinų vienuolyne įsteigtas Švietimo ir kultūros centras, kuriame vyksta dauguma Lietuvos Kolpingo draugijos renginių.

Lietuvos katalikų memorandumas dėl tikinčiųjų represijų Sovietų Sąjungoje (pasirašytas 17,054 asmenų 1971 m.) grįžo į Lietuvą. Ta proga liepos 9 d. Kauno rotušėje surengtas iškilmingas susitikimas. Memorandumą į Lietuvą atvežė kanaaninkas Michael Bourdeaux, kuris jį priėmė saugoti ir aktyviai skleidė informaciją apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Memorandumas buvo įteiktas parašų rinkimo iniciatoriui – arkivyskupui metropolitui Sigitui Tamkevičiui. Taip pat dalyvavo Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, Kauno vyskupas augziliaras Jonas Ivanauskas, Kunigų seminarijos rektorius Monsinjoras Aurelijus Žukauskas, Marijonų kongregacijos provincijolas kunigas Vytautas Briilius, Lietuvos ambasadorius Jungtinėje karalystėje Vygaudas Ušackas, Kauno meras Andrius Kupčinskas ir kiti pareigūnai. Memorandumas bus saugomas Kauno arkivyskupijos kurijoje ir ypatingomis progomis bus pristatomas visuomenei Kauno muziejuje. Lietuvos nacionalinis muziejus Memorandumo kopiją įteiks Kestono institutui. Lietuvos kovose su sovietų režimu memorandumo pasirodymas buvo ne ma-

žiau svarbus įvykis nei *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos* pirmojo numerio pasirodymas 1972 kovo mėn. ir Romo Kalantos gyvybės auka ant Lietuvos laisvės aukuro.

Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų šventovės 100-mečio renginiai vyko rugpjūčio 17-19 d.d. Pašventintas restauruotas didžiojo altoriaus paveikslas *Švč. Mergelė Marija su Vaikeliu*, surengta mokslinė konferencija *Palanga Žemaičių vyskupijos istorijos kontekste* iš ciklo “Krikščionybės raidos Vakarų Žemaitijoje kontekstai”. Pranešimus skaitė Telšių vyskupas Jonas Boruta, SJ, kun. Arvydas Ramonas, Klaipėdos universiteto rektorius prof. Vladas Žulkus, kiti mokslininkai ir dvasininkai. Palangos šventovėje vyko didžiojo altoriaus XVII š. paveikslo *Švč. Mergelė Marija su Vaikeliu* tyrimų ir restauravimo darbų pristatymas ir mokslinių straipsnių knygos *Palanga. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčia* sutiktuvės. Sekmadienį atidengta šventovės šimtmečio jubiliejaus atminimo lenta, o vidurdienį vyko Šv. Roko atlaidų iškilmingos šv. Mišios. Grafų Tiškevičių ir Palangos parapijiečių lėšomis 1898-1907 m. pastatyta mūrinė neogotikos stiliaus Palangos šventovė yra tapusi vienu iš svarbiausių kurorto statinių. Joje sukaupta sakralinio meno vertybių, saugomasi turtingas archyvas, šventoriuje palaidoti daugelį metų Palangoje tarnavę dvasininkai.

Padėkos Mišioms Klaipėdos Šv. Kazimiero šventovėje liepos 6 d. susirinko visi parapijoje organizavę jaunimo dienų dalyvių maitinimą, apgyvendinimą. Mišioms vadovavo kun. V. Viktoravičius, pamokslą sakė kun. Saulius Stumbra, Jaunimo dienų koordinatorius. Padėkota visiems už jaunimo priėmimą, visiems įteikta žvakutė su Lietuvos Jaunimo dienų simbolika.

Mokslininkų vizitai Lietuvoje

Lietuvoje jau penktą mėnesį sėkmingai vykdomas projektas “Protų susigražinimo programos parengimas ir įgyvendinimas”, pagal kurį į Lietuvos mokslo centrus trumpalaikiams vizitams atvyksta lietuviai mokslininkai iš viso pasaulio.

Keli į Lietuvą atvykę mokslininkai noriai sutiko pasidalinti išpuščiais, patirtais vizitų laikotarpiu. Iš Švedijos Lundo universiteto atvykusią mokslininkę Daivą Daukantaite maloniai nustebino Mykolo Romerio universiteto biblioteka, – “labai išsiplėtė galimybė skaityti bei atsispausdinti užsienio žurnaluose skelbiamus straipsnius, taip pat bibliotekoje žymiai pagausėjo knygų užsienio kalba”.

“Šios programos ribose aš turėjau galimybę jungtis į Lietuvos mokslininkų bendruomenę, pajusti ją iš vidaus. Nepaisant to, kad ir anksčiau nebuvo nutrūkė ryšiai su Lietuvos mokslininkais, manau, kad bendradarbiavimas po mano vizito taps dar artimesnis ir intensyvesnis”, – patirtimi dalinosi iš Jungtinių Amerikos Valstijų Pitsburgo universiteto Antropologijos departamento atvykusi mokslininkė Neringa Klumbytė. Iš Anglijos atvykęs moks-

lininkas Tomas Balkelis didžiausiu vizito laimėjimu laikė asmeninių akademinių ryšių užmezgimą, – “Lietuvoje susirinkau ne tik medžiagą savo moksliniam darbui, bet ir susipažinau su istorikais, kuriuos anksčiau pažinojau tik iš jų darbų”.

“Vizito nauda, manau, abiem pusėm didelė. Vizitas suteikė galimybę apsilankyti įvairiose klinikose, dirbančiomis su lėtinio skausmo ligoniais, giliau susipažinti su klinikinio darbo specifika, užmegzti asmeninius ryšius tiek moksle, tiek medicinoje”, – apie vizito naudą pasakojo į Kauno medicinos universitetą atvykusi mokslininkė Indrė Bilevičiūtė-Ljungar.

Vizitų sėkmę ir teigiamus dalyvių atsiliepimus lemia ne tik atvykusių mokslininkų nuoseklumas bei požiūris į projektą. Visą vizito laikotarpį atvykusiems tyrėjams padeda koordinatoriai.

Anot mokslininko vizitą koordinavusio Kauno medicinos universiteto Neurologijos klinikos lektoriaus ir gydytojo dr. Kęstučio Petrikonio, svarbiausia vizito koordinavimo dalis – vizito programos sudarymas. “Nors atvykstančio mokslininko veikla Lietuvoje planuojama iš anksto, atsitin-

ka taip, kad žmogus, su kuriuo buvo tikimasi susitikti, atšaukia susitikimą. Todėl labai svarbu iš anksto numatyti atsarginius variantus – išvykas ar vizitus, kurių laikas nėra griežtai nustatytas. Tai ypatin-gai svarbu, kai vizitas trumpas – 10-12 dienų”, – teigia dr. Petrikonis.

Siekiant, kad atvykęs mokslininkas kuo daugiau laiko galėtų skirti mokslinei veiklai, įgyvendintų užsibrėžtus tikslus bei įsitikintų projekto naudą, koordinatoriai rūpinasi visais buhalteriniais, finansiniais bei darbo apskaitos reikalais priimančiojoje institucijoje. Koordinatorių darbas labai priklauso ir nuo numatytos mokslininko veiklos vizito laikotarpiu. Vytauto Didžiojo universiteto Sociologijos katedros vedėja prof. dr. Jolanta Kuznecovienė koordinavo vizitą, kurio metu buvo organizuojami seminarai, vedamos paskaitos, teikiamos konsultacijos. “Seminarai vyko keliuose Lietuvos universitetuose, taigi man teko rūpintis visais organizaciniais darbais, o pasibaigus seminarams buvo rengiamos ataskaitos”, – patirti-mi dalinasi profesorė.

Nukelta į 3-čią psl.

Trispalvė plazda laisvai

Atkelta iš 1-mo psl.

Deja, prisikėlę apsnūdome. Dabar tik kur-ne-kur, retomis progomis išvystame pavienės Trispalvės (bet jos ne vienišos – už jų mūsų protėvių vėlės).

Kunigas, politinis kalinys Antanas Mieldažys (1907-1990)

Vyksta keisti dalykai. Buve genocido vykdytojai – komunistų partijos nariai, kagėbistai, stribai ir jų atžalos ištvirtino visose valstybės institucijose. Jie neatsakė už savo ir sėbrų padarytus nusikaltimus: varnas varnui akies nekerta. Buvusi komunistinė partinė nomenklatūra stengiasi suformuoti oligarchinį valdymą, kai viešpataujanti saujelė su Tautos dauguma elgiasi kaip vergvaldžiai su baudžiauninkais.

Nežabotai didinama ekonominė atskirtis – vieni gauna elgetiškas algas ir pensijas, kiti – be saiko lobsta. Pasiekiamas toks absurdas, kai, anot vieno iškilaus po-

litiko, įteisinamas neteisingas mokesčiai ir nauji biurokratų etatai. Skęsta niekaip nesibaigiančios reformos – sveikatos, apsaugos, švietimo, žemės. Tauta ciniškai apiplėšinėjama. Dėl Alytaus “Alitos” fabriko privatizavimo susikompromitavę 5 ministrai ne tik išvengė atsakomybės (atstatydinimo), bet Valstybės dienos (Mindaugo karūnavimo) proga pasiskyrė premijų daugiau nei už 1 milijoną litų. (Aišku, “nubyrėjo” ir jų ap-linkai). Tuo tarpu pensininkams už 1 metus stažo, viršijančio išdirbtus 30-metų, skirta nepilni 8 litai. (Beje, teko pastebėti, kad neužskaitytas tremties darbas vaikystėje; tarytum mes, vaikai-tremtiniai, į Sibirą buvome nuvežti ne vergiškam darbui, o mokytis ar poilsiauti?). Keista, ligi šiol nė vienas iš negausių tremtinių, vėliau per vargus tapusių mokslininkais, Lietuvoje negauna nukentėjusio asmens-tremtinio pensijos. (Seimo pareigūnas šių eilučių autorei miglotai paaiškino, esą “privilegijos nesuteikia teisės į materialinį atlygį”. Nuo kada tremtis tampa privilegija?).

Ir jau visišką nužmogėjimą parodė dabartinis seimas, žaibo greičiu sukūręs seimūnų rentos įstatymą! Jo esmė: kiekvienas, pasėdėjęs seime, priklausomai nuo kadencijų skaičiaus (trukmės), galės gauti nuo 40% iki 75% seimo nario algos – t.y. gauti tūkstančius litų iki gyvos galvos,

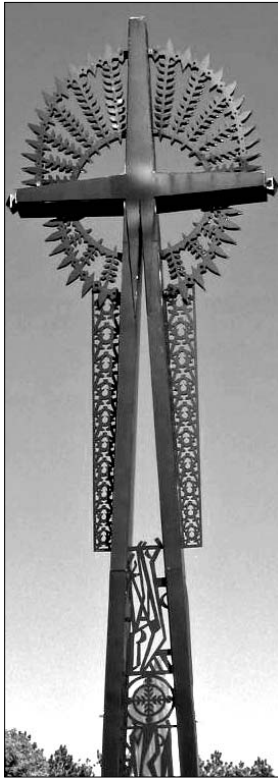

Partizanų Geležinio Vilko rinktinės vadas Juozas Stravinskas-Žiedas (1914-1946)

nedirbant jokio darbo, su paveldėjimo teise. Seimūnai pasirodė vos ne beraščiai, kadangi įrodinėjo, jog sėdėdami seime, netenka savo specialybines kvalifikacijos; esą todėl niekur nesugebės gauti darbo. Apstulbome: nejaugi Lietuvos parlamente nusėdo silpnų smegenų žmogeliai? Jie be skrupulų – ciniškai ir arogantiškai – iškėlė save virš visos tautos. Mums belieka rimtai susimąstyti ir nerinkti apsi-reiškusių proto invalidų į seimą. Jie kelia pavojų valstybės savarankiškumui, laisvei ir Nepriklausomybei.

Demokratizacijos procesai Lietuvoje vyksta. Trispalvė plazda laisvai. Ir mes šypsomės, kai iš televizijos ekranų sklinda jaunosios kartos energija:

- Pasveikinkim vieni kitus,
- Mano džiaugsmo valstybe!

I Midlandą, ON, suvažiąvę lietuviai š.m. rugpjūčio 19 d. meldėsi ir pagerbė tautiečius, žuvusius už Tėvynės laisvę; viršų – suvažiavimo dalyviai ir Mišias koncelebravę kunigai; dešinėje – dail. Telesforo Valiaus sukurtas lietuviškas kryžius; apačioje šauliai ir Lietuvos karininkai, dalyvavę renginyje; antras iš kairės V. Pečiulis, vadovavęs procesijai Ntrs. K. Poškaus

Su malda ir pagarba

Iškilmingos lietuvių pamaldos prisiminti savo tautos kankiniams ir laisvės kovotojams įvyko sekmadienį, rugpjūčio 19, Kanados kankinių šventovėje Midlande. Mišias koncelebravo prel. Jonas Staškevičius (pagrindinis), kleb. kun. Vytautas Staškevičius, kleb. kun. Audrius Šarka, OFM, kun. Kazimieras Kaknevičius ir Emilis Jotkus, svečias iš Kauno. Evangeliją skaitė diakonas Bernardas Belickas, OFM. Prasmingą pamokslą pasakė prel. J. Staškevičius. Pastarasis vadovavo ir Kryžiaus keliui prieš pamaldas. Per Mišias giedojo sudėtinis Anapilio parapijos ir Gerojo Ganytojo misijos Vasagoje “Bočių” choras, vadovaujant Deimantei Grigutienei.

Pamaldose su vėliavomis ir pasipuošusios tautiniais drabužiais dalyvavo Hamiltono, Anapilio ir Toronto Prisikėlimo parapijų

KLKM draugijos skyrių narės ir uniformuoti Toronto kuopos šauliai, vadovaujami Vytauto Pečiulio. Pastarasis vadovavo ir procesijai, kurioje dalyvavo Lietuvos karininkai iš Camp Borden bazės: plk. Antanas Plieskis ir plk. lt. Andrius Grachauskis.

Po Mišių prie lietuvių kryžiaus, pastatyto prisiminti Lietuvos kankiniams, prel. J. Staškevičius sukalbėjo maldą *Viešpatie, kuris įdiegei lietuviams meilę Tavo kančios ženklams ir leidai jais išpuošti sodybas, pakeles ir laukus, priimk Lietuvos kankinių kryžiaus aukas...* Visi sugiedojo *Marija, Marija* ir Tautos himną.

Dalyvavo nemažas būrys maldininkų, nors ne toks, koks būdavo anksčiau. Dalį jų atvežė samdytas autobusas, kiti atvyko savo priemonėmis. Pamaldas organizavo Anapilio parapija. JA

Mokslininkų vizitai Lietuvoje

Atkelta iš 2-ro psl.

“Šis projektas svarbus tuo, kad suformulavus idėją, parengus jos įgyvendinimo planą bei gavus finansavimą, atsiranda galimybė aplankyti kolegas ir bendraminčius Lietuvoje, su kuriais užmezgami glaudesni ryšiai, pasikeičia patirtimi”, – kaip priežastį, kodėl mokslininkai turėtų būti suinteresuoti dalyvauti projekte, įvardina KMU Neurologijos klinikos lektorius. Prof. Jolanta Kuznecovienė teigia, kad jos koordinuotas vizitas buvo labiausiai naudingas tiek atvykusiai mokslininkei, tiek universitetui, nes

mokslo šaka, kuriai atstovavo atvykusi tyrėja, Lietuvoje nėra plačiai išvystyta.

Projekto organizatoriai Užsienio lietuvių rėmimo centras primena, kad mokslininkų vizitai baigsis šių metų pabaigoje, o paskutinis paraiškų vertinimas numatomas rugsėjo 1 d. Užsienio tyrėjai ir juos priimančios institucijos gali teikti paraiškas dėl vizito finansavimo naudodamiesi Elektronine paraiškų pateikimo sistema (EPPAS) vizitai.eppas.lt. Projekto interneto tinklalapyje www.sugrizimai.lt įdiegta duomenų bazė, skirta tyrėjams ir priimančioms institucijoms, kurie siekia surasti

partnerius būsimiems vizitams.

Projektas “Protų susigrąžinimo programos parengimas ir įgyvendinimas” finansuojamas pagal Lietuvos 2004-2006 metų bendrojo programavimo dokumento 2 pirmumo “Žmogiškųjų išteklių plėtra” 2.5 priemonę “Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje”.

Gintarė Žalytė, RsV konsultantė. Adresas: Manifesto! A. Jakšto g. 26, Vilnius. Mob. +370 614 29485. Tel./faksas +370 5 275 74 13. gintare.zalyte@manifesto.lt; www.manifesto.lt

SAVAITĖ LIETUVOJE

Juodojo kaspino diena

Lietuvos Sąjūdis (LS), minint Molotovo-Ribbentropo pakto 68-ąsias metines, rugpjūčio 23 d. Vilniuje surengė demonstraciją prie A. Mickevičiaus paminklo po Mišių Šv. Mikalojaus šventovėje. Kaip praneša BNS, renginyje kalbėjo disidentė vienuolė Nijolė Sadūnaitė, kun. Robertas Grigas, europarlamentaras, Sąjūdžio garbės pirmininkas Vytautas Landsbergis ir kiti. Po demonstracijos ant Gedimino pilies kalno buvo paminėtos Baltijos kelio 18-osios metinės. Nacionalinėje filharmonijoje surengtame minėjime prezidentas Valdas Adamkus teigė, jog atėjo laikas vėl prikelti tą liepsną, kuri tada degė prie Mickevičiaus paminklo, vėl uždegti tautą entuziazmui, sutarimui ir susikalbėjimui.

Rugpjūčio 23-ioji Lietuvoje minima kaip Juodojo kaspino diena, prisimenant, kaip stalininė Sovietų Sąjunga ir nacių Vokietija pasirašė vadinamąjį Molotovo-Ribbentropo paktą ir jo slaptuosius protokolus, kuriais neteisėtai pasidalino Europą. Šie sandėriai sudarė sąlygas sovietams pusei šimtmečio okupuoti Baltijos valstybes ir paskirti jose marionetines vyriausybes.

Pirmą kartą viešai Molotovo-Ribbentropo pakto metinės Vilniuje buvo paminėtos mitingu 1987 m. rugpjūčio 23 d. prie paminklo A. Mickevičiui, nepaisant tuometinės sovietinės administracijos draudimo. Jį tada surengė Lietuvos laisvės lyga.

Kandidatuos Uspaskichas?

ELTA žiniomis (rugpjūčio 8 d.), Darbo partijos steigėjas Viktoras Uspaskichas vėl sieks tapti seimo nariu. Partijos pirmininko pirmoji pavaduotoja Loreta Graužinienė patvirtino parvežusi jo prašymą registruoti kandidatą parlamento rinkimuose. Jos teigimu, jo grįžimas į Lietuvą priklausys nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos ir prokuratūros sprendimų.

Dar vyksta ikiteisminis tyrimas dėl galimai neskaidrios Darbo partijos veiklos. Darbo partija liepos mėnesį nusprendė siūlyti V. Uspaskicho kandidatūrą Dzūkijos apygardoje vyksiančiuose rinkimuose į seimą. Jei Vyriausioji rinkimų komisija įregistruotų jį kandidatą, V. Uspaskichas įgytų teisnę neiečiama. Tačiau manoma, kad tokiu atveju prokurorai iškart prašytų panaikinti imunitetą. Darbo partijos vadovai sako, kad V. Uspaskichas į Lietuvą iki šiol negrįžo dėl netinkamo prokurorų darbo. Jie taip pat nepatenkinti, kad prokurorai jau beveik metus tiria galimai apgaulingą Darbo parti-

jos buhalterinę veiklą.

Savo ruožtu Generalinės prokuratūra tvirtina, kad Rusijai perduoti visi duomenys, reikalingi perdavimui. Prokurorai įtaria, jog Rusijoje nuo Lietuvos teisėsaukos besislapstančio V. Uspaskicho įsteigta ir vadovaujama partija 2005 m. nuspėdė ir nedeklaravo per 8 mln. litų gautų pajamų bei per 7 mln. litų išlaidų. Generalinėje prokuratūroje atliekamas ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje dėl apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ir kitų nusikaltimų.

Politinis sąskrydis

Liepos 27-29 d.d. prie Klaipėdos esančioje “Žuvėdros” stovykloje vyko Naujosios sąjungos (social-liberalų) partijos dešimtas – jubiliejinis sąskrydis. Organizatorių teigimu, jame dalyvavo beveik visų 60-ies šalies skyrių atstovai – per 1,500 narių. Socialliberalų partijos pirmininko Artūro Paulausko teigimu, kalbėta apie galimus strateginius partnerius kitais metais vyksiančiuose seimo rinkimuose, aptartos partijos programos dalys.

Pristatytas ir partijos kandidatas į seimą šį rudenį Dzūkijos vienmandatėje apygardoje vyksiančiuose pakartotiniuose parlamento rinkimuose – Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius Aurimas Truncė. Naujosios sąjungos vadai neslepia, kad tarp galimų partnerių mato liberalcentristus, Liberalų sąjūdį ir valstiečius liaudininkus.

Panaikins sienų kontrolę

Europos sąjungos teisingumo komisaras Franco Frattini liepos 30 d. pareiškė, kad devynių ES “naujokių”, tarp jų ir Lietuvos, piliečiams pasienio kontrolė bus panaikinta gruodžio mėnesį. Jo teigimu, formalus politinis sprendimas į Šengeno erdvę priimti Čekiją, Estiją, Vengriją, Latviją, Lietuvą, Maltą, Lenkiją, Slovakiją ir Slovėniją bus priimtas lapkričio mėnesį. Šiuo metu Šengeno sutartis galioja 15 šalių – visoms senosioms ES narėms, išskyrus Didžiąją Britaniją ir Airiją, bei ES nepriklausančioms Norvegijai ir Islandijai.

Muitinės ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai tvirtina, jog Lietuvos sienos apsauga jau dabar atitinka Šengeno erdvei keliamus reikalavimus. Pernai pavasarį pradėta pertvarka teigiamai įvertino ir rudenį Lietuvoje lankęsi Europos sąjungos (ES) žinovai. Muitinės atstovų teigimu, mažai tikėtina, kad Lietuvai įsiliejus į Šengeno erdvę labai pasikeistų transporto srutai. **RSJ**

EMILIJA BUKONTIENĖ

Tęsinsys iš 32-33 nr.

Mažojoje Lietuvoje XVI-XVII š. Reformacinio judėjimo metu susidarė palankios sąlygos švietimui, mokslui, visuomeninei minčiai ir menui plėtotis. Jis paskatino literatūros leidimą, lietuvių kalbos vartojimą bažnyčioje, mokyklų steigimą. Mažąją ir Didžiąją Lietuvą jungė tautiniai, prekybiniai, kultūriniai ryšiai, skyrėsi tik religija. Lietuvių raštiją rėmė Prūsijos valdovai. Paskutinis ordino magistras Albrechtas daug padarė, kad Karaliaučiaus universitetas, įsteigtas 1544 metais, taptų lietuvių ir prūsų raštijos židiniu, į Mažąją Lietuvą kvietė intelektualus rašyti lietuviškas knygas. XVIII š. I-ojoje pusėje Didžiojoje Lietuvoje buvo išleistos 28 knygos, Mažojoje – 111 knygų.

Mažosios Lietuvos šviesuolių Danieliaus Kleino, Jono Rėzos ir kt. pastangomis bendrinė kalba susiformavo XVII š. vid. Ji buvo suvienodinta pietinės aukštaičių tarmės pagrindu, buvo padėti tvirti pagrindai vieningai rašomajai kalbai. Didžiojoje Lietuvoje bendrinė kalba susiformavo tik po pustrėčio šimto metų. Abi Lietuvos jungė bendra spauda, kai niūriais lietuviškos spaudos draudimo metais keturis dešimtmečius ji būdavo gabenama iš Mažosios Lietuvos į Didžiąją.

Iki XIX š. pr. lietuvių kultūros ir mokslo centras buvo Karaliaučius, vėliau juo tapo Tilžė. Tragiško likimo, bet aukštos dvasinės kultūros Karaliaučiaus kraštas paliko mums savo žemę, vietovardžius, padovanojo pasauliui daug žymių visuomenės veikėjų.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento vyriausioji specialistė Aušra Dumbliauskienė aptarė aktualius išvykimo sutarčių, projektų paramos, vadovėlių, pratybų sąsiuvinų užsakymo, ataskaitų, skelbiamų konkursų ir kitus klausimus.

Švietimo ir mokslo ministerijos vyriausioji specialistė Danutė Kolesnikova kalbėjo apie ministerijos veiklą remiant lituanistinį švietimą užsienyje, ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos priemonių įgyvendinimą užsienio lituanistinėse mokyklose. Ministerija šias mokyklas aprūpina vadovėliais, kitomis mokymo priemonėmis, Lietuvoje organizuoja pasitobulinimo renginius mokytojams ir moksleiviams, olimpiadas, lituanistinį ugdymą Europos mokyklose, bendradarbiavimą su Lietuvos mokyklomis.

Virginijos Stumbrienės, Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto lituanistinių studijų katedros lektorės, pranešimo tema *Lietuvių kalbos ugdymas daugiakultūrėje aplinkoje*. Lektorė aptarė vadovėlius, skirtus lietuvių kalbos kaip svetimosios mokymui, jų lygius, skaitymo, rašymo, klausymo ir kalbėjimo gebėjimų

Seminaras apie Mažąją Lietuvą

Jis įvyko gražiausiame Lietuvos kampelyje Nidoje

Seminaro dalyviai prie Liudviko Rėzos paminklo

Ntr. S. Šamborskio

formavimą, kalbos vartojimą, pateikė įvairių praktinių patarimų, kaip mokyti lietuvių kalbos.

Lektorė Virginija Stumbrienė pristatė savo ir Henrikos Prosniaukos parengtą ir išleistą vadovėlį *Mano ir tavo šalis Lietuva*, skirtą pradedantiems mokytis lietuvių kalbos 11-14 metų mokiniams, supažindino su sandara, turiniu, skyriais.

Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis supažindino su bendruomenės veikla artėjant jos dvidešimtmečiui. Sigitas prisiminė lietuviškąjį Atgimimą, įžiebusį laisvės viltį, vakarones, lietuvių kalbos būrelių Karaliaučiaus krašte steigimą, vasaros stovyklų organizavimą, draugijų kūrimąsi, lietuviškos kultūros šventes. 29-ose krašto bendrojo lavinimo mokyklose veikia lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvai, klasės, būreliai, sekmadieninės mokyklos.

Vaikų ir jaunimo veiklą Karaliaučiaus krašte nuo 1998 m. aktyviai remia Mažosios Lietuvos draugija Čikagoje, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės. Krašte skamba lietuvių kalba ir lietuviška daina (lietuvių kalbos mokosi tūkstantis lietuvačių), mokytojai nušviečia lietuvių kelių ateities kartoms.

Vasarą Karaliaučiaus krašto vaikai atostogauja Lietuvoje, vaikų ansambliai „Nadruvėlė“, „Gintarėlis“, „Šešupė“, „Beržynėlis“ garsina šio krašto vardą Lietuvos dainų ir šokių šventėse.

Pirmininkas aptarė iškilusias problemas: jaunimo mokymąsi Lietuvos aukštosiose ir aukštesniosiose mokyklose (Karaliaučiaus moksleiviai negali į jas stoti dėl programų neatitikimo – lietuvių kalbos valstybinio egzamino), mokytojų keliones į mokyklas, civilinės atsakomybės draudimą, automobilių išmuitinimo pro-

cedūras, darbinių vizų į Rusiją išdavimą, socialinio draudimo mokesčius.

Sigitas kalbėjo apie lietuvių išsaugojimą krašte, nes sparčiais tempais mažėja mūsų tautiečių. Jei 1960 m. lietuvių buvo apie 60,000, 2002 m. – apie 14,000. Pirmininkas palietė kultūros klausimus. Krašte veikia 7 suaugusių ir 7 vaikų meno sambūriai, kasmet vyksta dainos šventė *Skambėk, skambėk, lietuviška dainele*. Gaila, kad bendruomenės pirmininkas šį kraštą dabar gali aplankyti tik sapnuose. Papasakojo apie mažlietuvių Buntinių šeimą, jos istoriją kaip pasišventimo lietuvių bei pavyzdį Karaliaučiaus krašto lietuviams. Sigitas padėkojo visiems rėmėjams iš Lietu-

olimpiadas, konkursus Karaliaučiaus krašto moksleiviams.

Dalia Kisieliūtė, Klaipėdos universiteto Baltų kalbotyros ir etnologijos katedros docentė, Mažosios Lietuvos vaikų folkloro ansamblio „Vorusnėlė“ vadovė supažindino su Mažosios Lietuvos tautosaka. Lietuvių folkloro užuomazgos Mažojoje Lietuvoje atsirado XVII-XVIII-XIX š. pr. Išleista pirmoji lietuvių liaudies dainų knyga. Užrašomos šio regiono tarmės, žmonių pasakojimai, rengiamos ekspedicijos į kaimus. Surinkta medžiaga panaudojama dirbant su vaikų folkloriniu ansambliu „Vorusnėlė“, stengiamasi suprasti regiono dainuotojų nuotaiką ir stilių.

Apžvalginės išvykos metu seminaro dalyviai Juodkrantėje Ntr. S. Šamborskio

vos, JAV, Kanados, nes be jų paramos nebūtų galima įgyvendinti daugelio būtiniausių lietuvių darbų. TI Mažosios Lietuvos draugija Čikagoje, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, Lietuvos savivaldybės, įstaigos, įmonės ir organizacijos.

Krašto lietuvių kalbos mokytojų draugijos pirmininkas Aleksas Bartnikas nušvietė dr-jos veiklą: mokytojų seminarus, konferencijas, vasaros stovyklas, lietuvių kalbos

Seminaro dalyviai ne tik klausėsi pranešimų, bet ir dalyvavo vakaronėje „Vėjužis pūtė“, klausėsi šio krašto dainų, kurias atliko Nidos folklorinis ansamblis „Giedružė“ (vadovė mokytoja Audronė Bružinskienė).

Paskutinįją seminaro dieną dalyvavome ekskursijoje po Kuršių neriją. Susipažinome su vienu jauniausiu miestu, įsteigtu 1961 m. – Neringa. Nida – tai centrinė, pati seniausia Neringos gyvenvie-

tė, į kurią XVIII š. pr. gyventojai atsikėlė iš trijų kaimų, juos užpusčius smėliui. Žvelgėme į kopas, pabuvojome prie naujosios katalikų šventovės, istorijos muziejaus – žvejo namo, susipažinome su senąja ir naująja miesto architektūra. Pavaikščiojome muzikantų šlovės taku, apžiūrėjome žvejų būrinius laivus – kurėnus, grožėjomės žvejų namais, kurie dviejų galų – šeimai ir svečiams, stogai dengti čerpėmis arba nendrėmis, dažyti rusva ar melsva spalva ir beveik visi jie žvelgia į marias. Aplankėme senąsias kapines, apžiūrėjome restauruotus krikštus – antkapinius paminklus iš lentų. Klausėmės pasakojimo apie Tomo Mano, vokiečių rašytojo, Nobelio premijos laureato, Kultūros centrą.

Pabuvome Preiloje ir Pervalkoje. Šios gyvenvietės susikūrė, kai į jas persikėlė žmonės iš užpustyto Naujųjų Naglių kaimo. Iš Pervalkos kilęs Mažosios Lietuvos poetas, kultūros veikėjas, Karaliaučiaus universiteto profesorius ir rektorius Liudvikas Rėza, išleidęs K. Donelaičio *Metus*. Pervalkoje stovi skulptoriaus Eduardo Jonušo paminklas šiam įžymiam kultūros veikėjui. Paminkle išskaptuoti L. Rėzos žodžiai apie jo mirštančią gimtinę.

Aplankėme Kuršių nerijos gamtos muziejų, klausėmės pilkųjų garnių ir išdidžių kormaronų klegesio. Lankytojus traukia triukšminga jų kolonija, į kurią įrengtas ekskursinis takas.

Apžvalginės ekskursijos metu susipažinome su Juodkrante – nerijos gyvenvieta, apsaugota miškų ir išlikusia neužpustyta. XIX š. Juodkrantė tapo kurortu, čia prie marių kasamas gintaras. Raganų kalne apžiūrėjome 1979-1981 m. sukurta humoristinių tautodailės skulptūrų ansamblį. Ejoame taku pro raganyčius ir velnynus, pasakų pabaisas.

Matėme skulptūrą raganos, kuriai į ausį pašnibždėtas noras labai greitai išsipildo. Pasėdėjome ant suolelio, kur galima pasveikti nuo visų ligų.

Susipažinome su Pamario kraštu, jo istorija ir geografija, kultūra, maloniai bendravome lyg viena darni šeima, nes visiems čia susirinkusiems brangi Mažoji Lietuva, Karaliaučiaus krašto žemė, turtinga savo istorija ir kultūra.

Dėkojame už atvežtas dovanas: Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto darbuotojams už *MLE* 3-ąjį tomą, vadovėlio bendraautorei Virginijai Stumbrienei už lietuvių kalbos vadovėlį *Mano ir tavo šalis Lietuva*, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Lietuvos vyriausybės – už knygas ir kitas dovanėles.

Dėkojame Mažosios Lietuvos fondui, padengusiam kelionės išlaidas. Nuoširdžiai dėkojame Sigitui, visiems rėmėjams, lektoriams už įdomų ir turiningą seminarą, už galimybę tobulėti, sužinoti, pamatyti ir patirti naujų išpūdžių. **(Pabaiga)**

Jonavoje paminklas partizanams, žuvusiems nuo rusų okupantų

Ntr. F. Mockaus

Nuo Juozapinės kalvos

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Nuo Juozapinės kalvos (293,6 m virš jūros lygio, aukščiausia vieta Lietuvoje) dairausi, ar dar neartėja Baltijos vandenys, nes dėl tirpstančių ledynų, kaip jau pripažįsta mokslininkai, kyla vandenų lygis. Prieš kurį laiką apsilankęs skulptorius Motiejus Narbutas, Viliaus Orvido skulptūros mokytojas iš Klaipėdos, man prasitarė, kad žada savo butą keisti į kitą būstą aukštesnėje vietoje, nes, jo paskaičiavimu, po kelių dešimtmečių Klaipėda busianti paskandinta; nenorįs skulptorius palikti sudėtingų rūpesčių vaikams ir vaikaičiams. Nespėjęs pakeisti būsto, 2005 m. Motiejus iškeiliavo amžinybėn, tačiau jo spėjimas pildosi; jūros vandens lygis prie Klaipėdos pastebimai kyla.

Nuo Juozapinės kalvos matoma visa Lietuva ir kol kas – ne artėjantys vandenys, o jos, sąvartynais vadinami, šiukšlynai: Karijotiškių, Ignalinos atominio kuro atliekų bei dar 344 veikiantys mažesni. Matomi ir naujai įrenginėjami Kazokiškių prie Kernavės, Aukštakių prie Šiaulių sąvartynai. Kaip ir daugeliui, įkyriai į galvą lenda mintis, “kad prie ruso buvo geriau”; šiukšlių problemos nebuvo. Atvažiuodavo į kelių namų kiemą tam pritaikytas sunkvežimis kartą per savaitę ir išvažiuodavo pustuštis. Ir pakelės bei pamiškės nebuvo taip teršiamos. Tiesa, anuomet gimė ir tarp kitokių šiukšlintojų karta, tačiau kalba šįkart – ne apie

juos. Dabar iš parduotuvių parsinešęs pirkinius, parsineši keliskart daugiau už pirkinius įpakavimo šiukšlių. Ir už tas šiukšles, žinoma, sumoki. Moki ir už jų išvežimą. Lietuva mūsų akyse virsta ne tik savų, bet ir senosios Europos šiukšlių sąvartynu; atvežama pasenusi žemės ūkio technika, dėvėti baldai bei drabužiai, ne pirmos jaunystės automobiliai. Pastarieji įsiveržė į kiemus, gatves, siaubia žaliąsias vejas ir turi savybę judėti. O judėdami teršia orą, užkemša gatves. Nors Vilniuje kamšatyje automobilio savininkas važiuodamas į darbą praleidžia valandą ir tiek pat – atgal, tačiau stengiasi judėti “europietišškai”.

Kartu su informacinių technologijų plėtra Lietuvą užplūdo ir kitokios šiukšlės. Jos jau užvaldo žmonių sąmonę ir pasąmonę, nepalikdamos vietos amžinoms vertybėms, naikina dorovės pradus, kūrybingumą.

Jurbarko rajono mokyklose dailės mokytoja, dailininkė Jurgita Davidavičienė, siekdama išsiaiškinti įvairių klasių mokinių požiūrį į kūrybą bei jų kūrybiškumą, atliko apklausą. Pasirodo, žemesniųjų klasių mokiniai į kūrybą įsitraukia labai noriai, o vėliau tas potraukis išblėsta. Išblėsta kartu su besitraukiančia iš mokinio akiračio knyga.

Kaip tvirtina apklausos autorė, skaitydamas knygą tiek vaikas, tiek suaugęs žmogus dalyvauja kūryboje, nes skaitydamas jis vaizduotėje piešia veikėjų portretus,

aplinkos vaizdus, kartu su autoriumi nagrinėja psichologines situacijas, trumpai tariant, dalyvaudamas kūryboje, lavina savo vaizduotę, skatina bei puoselėja kūrybines galias.

Kinas, televizija, internetas pateikia galutinį autorių “pagamintą”, dažnai prastos kokybės, produktą, kuriam daryti menkiausia įtaką žiūrovui galimybė atimta, todėl nei kūrybai, nei vaizduotės lavinimui vietos nelieka. Štai čia ir randasi didžiausių civilizacijos pasiekimų – informacinių technologijų išsivystymo ir išplitimo – žala kūrybiškumui. Kita vertus, per masines informavimo priemones, pateikiama ne geriausia, prasilenkianti su dorove, etika ir estetika kūryba, dažnai – kultūros bei civilizacijos atliekų kanalizacijos turinys, todėl tarp mokinių ir jaunimo plinta ir tarpsta agresyvumas, smurtas. O didelė dalis moksleivių praleidžia didžiąją dalį laisvalaikio prie televizoriaus ar kompiuterio, nepalikdama vietos knygai. Dera pridurti, kad televizorius ar kompiuteris, kai prie jo sėdima valandomis, nėra jau tokie nekenksmingi sveikatai, nes jų skleidžiamas aukšto dažnio elektromagnetinis spinduliavimas bei ekranų mirgėjimas pasižymi žalingu poveikiu.

Mūsų žemelė virsta šiukšlynu. Nors plika akimi nematome, tačiau žinome, kad jau ir kosmosas intensyviai teršiamas. Jei transportavimo kaštai būtų mažesni, atliekas turbūt jau gabentume į dangaus šviesulius...

KANADOS ĮVYKIAI

Vadovų susitikimas

Montebello, QC, mieste susitiko 3 valstybių – JAV, Kanados ir Meksikos – vadovai. Protestuotojai prieš šį susitikimą bandė išsakyti savo nuomonę gana triukšmingais išpuoliais. Policijai teko juos raminti pipirų purškalais ir dujomis. Pasitarime, kuris yra tarsi neformalus NAFTA tęsinys, buvo aptarta sienų saugumo, bendradarbiavimo ir prekybos temos. Svarstyta, kaip apsisaugoti nuo blogos kokybės prekių, kurios pastaruoju metu patenka į prekybą ir kelia grėsmę sveikatai. Nutarta kartu spręsti viešosios sveikatos apsaugos problemas. Tarp kitų temų buvo paliesta ir šiaurinių teritorijų, į kurias pretenduoja JAV, Japonija ir Europos sąjunga, problemos. Kanada linkusi Northwest Passage laikyti savo nuosavybe. JAV tvirtina, kad tai tarptautiniai vandenys. Visi susitikimo dalyviai patikino protestuotojus, kad saugumo, gerovės ir bendradarbiavimo sutarties dalyvės nežada tapti formalia organizacija, panašia į Europos sąjungą.

Kanada atsisveikino su Richard Bradshaw, Kanados Operos vyriausiuoju direktoriumi, dirigentu, muziku. R. Bradshaw, 63, mirė nuo širdies smūgio Toronto Pearsono oro uoste, grįždamas po atostogų. R. Bradshaw ilgus metus buvo žinomas kaip profesionaliosios Kanados operos puoselėtojas. Jo pastangomis buvo pastatyti ir su dideliu pasisekimu pradėjo darbą pirmieji profesionalios operos namai – “Keturių sezonų” meno centras Toronte. Šis didysis operos entuziastas sugebėjo labai kūrybiškai klasikinei meno formai taikyti naujoviškus atlikimo būdus, kviedamas operų pastatymams talentingus atlikėjus iš kitų meno sričių. Jau duoda rezultatų ir kitos R. Bradshaw pastangos – priartinti operos meną prie eilinio žmogaus, ypač lavinant jaunimą. Jiems rengiami specialūs spektakliai, taikomos kainų nuolaidos, operos atlikėjai rengia koncertines išvykas į mokyklas, teatre vyksta moksleivių dienos.

Nauja sutartis dėl naftos gavybos Newfoundland ir Labradore ne tik padės pagerinti šios teritorijos ekonomiką, bet ir politiškai pasitarnaus jos vadovui konservatoriui Danny Williams. Šiuo metu jis užbaigia dar praėjusiais metais pradėtas derybas dėl 6 bln. naftos verslo. Derybos buvo nutrūkusios, kai būsimieji verslininkai nenorėjo priimti vyriausybės reikalavimų dėl pelno dalybų. Tačiau dabar abi pusės patenkintos priimtais sprendimais. Tikimasi, kad D. Williams, kurio populiarumas dabar daugiau

nei 70%, prisidės, kad jo valdančioji konservatorių partija prieš artėjančius rudens rinkimus sulauks dar daugiau rėmėjų.

Artimiausiais – 2007 ir 2008 m. Kvebeko provincijoje rinkimų nebus. Taip užtikrino provincijos premjeras Jean Charest. Kitamet provincija minės Kvebeko miesto įkūrimo 400 metų jubiliejų, ruošiamasi didelėms iškilmėms. Liberalų partijos vadovas tikisi, kad iki to laiko liberalai atgaus prarastą įtaką ir vietas parlamente. Paskutiniuose rinkimuose nemažą dalį rinkėjų patraukė netikėtai sustiprėjusi Action democratique du Quebec.

Keletą Kanados rekordų pagerino astronautas Dave Williams, dėl uragano Dean viena diena anksčiau su visa erdvėlaivio Endeavour įgula sugrįžęs. Jis tris kartus pasivaikščiojo orbitoje, išbūdamas joje ilgesnį laiką nei jo pirmtakas. Prieš sugrįždamas astronautas turėjo progos per kosminį ryšį pasikalbėti su savo gimtosios Saskatchewan provincijos moksleiviais, atsakyti į jų klausimus.

Du kanadiečiai iš Vancouverio ant Didžiosios kinų sienos iškėlė protesto plakatą, sugrąžinti į Kanadą. Protestuodama prieš Kinijos politiką Tibete, grupė žmonių iškėlė plakatą su užrašu “Vienas pasaulis, viena sąjona, išlaisvink Tibetą 2008”. Šis plakatas kabojo ant sienos pusantrios valandos, kol policija jį nuėmė ir suėmė protestuotojus. Jie buvo kalinami 36 val., klausinėjami ir psichologiškai bauginami, neleidžiant susisiekti su Kanados atstovais ar advokatais. Tik Kanados valdžiai išreiškus susirūpinimą, jie buvo išsiųsti iš šalies. Protesto tikslas – atkreipti būsimų 2008 m. Olimpinių žaidynių dalyvių dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus ir okupaciją Tibete.

Pats populiariausias paviljonas tradicinėje Kanados valstybinėje parodoje (CNE-2007) Toronte – skirtas Kanados ginkluotosioms pajėgoms. Jau praėjusioje parodoje lankytojai parodė didelį susidomėjimą valstybės gynybos sistema ir istorija. Apšilankymo metu nemažai jaunų žmonių pasiryžo rinktis kario profesiją. Šiometinėje parodoje armijos istorijai ir jos vykdomiems projektams skirta dar daugiau vietos. Lankytojams tai puiki proga iš pirmų lūpų išgirsti apie Afganistano misiją. Armijai skirtame paviljone būdi beveik pusantrą šimto kariškių, buvusių Afganistane. Šiometinė paroda – ne tik didžiausia ir ilgiausiai veikianti valstybėje, bet ir pati švariausia gamtos saugos požiūriu. SK

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų
apžiūrėti Toronto miestą, Niagara
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos mažiausios kainos
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esantys kambariai su visomis patogumais
nėra būtinai brangesni nei Lietuvoje.

Tel. 905-306-9563

Jeigu prireiktų skubiai išskristi į Lietuvą, kreipkitės į
mano bendradarbę Adrianą telefonu – 416-531-8110.
Pasakykite, kad esate Medelio klientai – gausite nuolaidą!

Grijame rugsėjo 12 d.

#1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2

ALGIUS MEDELIS Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos vykdytės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOL. KILUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

MŪSŲ TĖVYNĖJE

GRĮŽO “MISIJA SIBIRAS”

Valstybė turi prisiimti atsakomybę bei turėti aiškią viziją, kaip pasirūpinti lietuvių kapais trėmimų vietose. Jaunimo iniciatyvos rūpintis Lietuvos kultūros paveldu Rusijos Sibire nepakanka, teigė rugpjūčio 20 d. iš Krasnojarsko srityje vykusios ekspedicijos grįžę “Misijos Sibiras” dalyviai. Per beveik tris savaites trukusią ekspediciją Krasnojarsko srityje jaunimas sutvarkė 10 kapinių – Pimijos, Narvos, Didžiojo ir Mažojo Unguto, Trečiojo kilometro, Beretės apylinkėse. Ekspedicijos dalyviai atrado ir sutvarkė iki šiol nežinomų lietuvių kapų Priskovajės gyvenvietėje. Sutvarkyta apie 240 kapų. Ekspedicijos dalyviams reikėjo fizinės ištvermės – iš viso nueita per 110 km, iš jų 70 km su daugiau kaip 20 kg sveriančiomis kuprinėmis.

LĖTESNI BANKAI

Lietuvos bankai turtą šiais metais didina lėčiausiai iš visų Baltijos valstybių, skelbia BNS. Lietuvos komercinių bankų sąjungos duomenimis, Lietuvos bankų turtas per pirmus penkis šių metų mėnesius paaugo 1.87 bln. eurų, arba 11%, iki 18.93 bln. eurų. Latvijos finansų ir kapitalo rinkos komisijos vertinimais, šios šalies komerciniai bankai turtą per šį laikotarpį padidino 29 bln. eurų, arba 12.8%, iki 25.53 bln. eurų. Estijos centrinio banko skaičiavimais, jo prižiūrimi komerciniai bankai šiemet sausį-gegužę paaugo 14.9%, iki 17.59 bln. eurų. Visų trijų valstybių bankų turtas per šį laikotarpį ūgtelėjo 7.05 bln. eurų, arba 12.8%, iki 62.05 bln. eurų.

NETEKS LĖŠŲ?

Savivaldybės, gavusios ES paramą aplinkosauginiams projektams įgyvendinti, gali jos netekti, jei nespės laiku įvykdyti paramos sutarties įsipareigojimų, praneša DELFI. Ant Kupiškio marių kranto įsikūrusio Palėvenėlės miestelio gyventojai jau keletą metų nesulaukia savivaldybės žadėtų valymo įrenginių – nuotekų nėra kur dėti, o vandens neįmanoma gerti. Šioje ir dar vienoje rajono gyvenvietėje pagal aplinkosaugos projektus, kuriems skirti beveik 4 mln. Lt iš ES fondų, iki kitų metų balandžio Kupiškio savivaldybė turi pastatyti vandentiekio ir buitinių nuotekų valymo įrenginius, tačiau darbai net nepradėti. Be Kupiškio rajono, labiausiai įgyvendinti aplinkosaugos projektus vėluoja Biržų, Kretingos, Varėnos rajonų, Vilniaus, Panevėžio miestų savivaldybės. Jei projektų vykdytojai nepateiks planų ir jų įgyvendinimo tvarkos, rudenį teks persikirstyti beveik 12 mln.

Lt ir skirti juos rezerviniams projektams. Kitaip paramą tektų grąžinti atgal į ES biudžetą, nes išlaidas už 2004-2006 m. reikia deklaruoti iki 2008 m. rugpjūčio.

MAŽĖJA EMIGRANTŲ

Jungtinės karalystės vyriausybės duomenimis, mažėja lietuvių emigrantų, ieškančių darbo Didžiojoje Britanijoje. Per pirmąjį š.m. pusmetį buvo patenkinti 7,110 Lietuvos piliečių prašymai įsidarbinti Didžiojoje Britanijoje. Per atitinkamą laikotarpį pernai tokių buvo 8,705. Ilgą laiką antroje vietoje po lenkų pagal imigrantų skaičių buvę lietuviai šiais metais yra trečia didžiausia imigrantų grupė iš 2004 m. Europos sąjungos (ES) narėmis tapusių šalių. Daugiau negu lietuvių į Jungtinę karalystę šiais metais atvyksta ir slovakų. Lietuviai išsiskiria tuo, kad dažniau negu estai, lenkai, čekai, vengrai, slovakai ir slovėnai renkasi darbą žemės ūkyje. Šioje šakoje dirba maždaug kas penktas į Didžiąją Britaniją po 2004 m. atvykęs Lietuvos pilietis. Dar dažniau už lietuvius žemės ūkį renkasi latviai.

PASKOLOMS – 10 MLN.

Nuo rudens studentų paskoloms bus paskirstyta 10 mln. litų. Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas sumažino teikiamų dokumentų skaičių bei supaprastino procedūras. Studentai gali prašyti gauti trijų rūšių paskolas: studijų įmokoms mokėti (iki 520 Lt per semestrą), gyvenimo išlaidoms (iki 4680 Lt per metus) ir dalinėms studijoms pagal tarptautines sutartis ir susitarimus (iki 4680 Lt už semestrą). Šį rudenį daugiausia lėšų – 8.75 mln. litų ketinama skirti studentų gyvenimo išlaidoms. Pirmenybė gauti tokias paskolas teikiama studentams iš socialinę paramą gaunančių šeimų, taip pat našlaičiams, neįgaliems studentams.

SUDEGĖ ŠVENTOVĖ

Rugpjūčio 16 d. ugnis sunaikino abu Naujamiesčio miestelio (Panevėžio r.) Šv. Apaštalo Evangelisto Mato šventovės bokštus. Per gaisrą apdegė gretimos parduotuvės ir klebonijos stogas. Degusių bokštų aukštis – apie 50 m, todėl gesinimo sąlygos buvo labai sudėtingos. Š.m. liepą ši šventovė minėjo 100 metų jubiliejų. Ją pradėta statyti 1905 m., o pirmosios Mišios aukotos 1907 m. liepos 25 d. Klebono kun. Algirdo Dauknio teigimu, nuostoliai gali siekti milijonus. Jo manymu, tik per stebuklą nesudegė stebuklingas Marijos paveikslas, išgelbėtas žmogus, nugarmėjo varpas ir į reikiamą pusę nukrito degantys bokštai. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Šimtametė lietuvių parapija

Šv. Kazimiero parapija Montrealyje yra pirmoji lietuvių parapija Kanadoje (tęsinys)

PETRAS ADAMONIS

Naujos šventovės statyba

1948 m. pabaigoje, turint arti \$100,000, buvo konkrečiai pradėta planuoti šventovės statybą. Lėšos buvo telkiamos per bingo lošimus, o juos uždarius – ruošiant parapijos “bazarus” ir tradicines parapijos vakarienes su nemažais išgėrimais. Buvo kreiptasi į arkivyskupiją prašant leidimo statyti šventovę. Prašymas buvo pakartotas net tris kartus ir užsitęsė keletą metų, nes arkivyskupija neskubėjo su leidimu. Kaip rašė Vytautas Širvydas, (*Tėviškės žiburiai*, 1973 m. kovo 20 d.) ir J. Danys *Šv. Kazimiero parapijos 75-čio* leidinyje, arkivyskupija siūlė parduoti turimą vietovę, užleisti ją arti esančiai Roberto Bellarmino prancūzų parapijai ir keltis į Rosemonto rajoną. Nėra nurodoma kuri vietovė buvo pasiūlyta ir kodėl. Tenka manyti, kad arkivyskupija numatė gyventojų keitimąsi. Jau daugelis lietuvių, Šv. Kazimiero parapijiečių gyveno Rosemonto rajone ar jame pirkė namus, o esamoje vietoje lietuvių skaičius mažėjo. 1954 m. balandžio mėn. Adamonis ir Budriūnas Real Estate Brokers siūlė Šv. Kazimiero parapijai pirkti Royal Trust Co. žinioje esantį sklypą St-Michel Blvd.

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos naujoji šventovė

ir Bellechasse gatvių kampe. Pasiūlymą pateikus klebonui buvo atsakyta, kad jau nutarta statyti šventovę senoje vietoje, nebuvo pateikta parapijos komitetui svarstyti. (Ši vietovė greitai buvo parduota ukrainiečių Šv. Sofijos ortodoksų parapijai, kuri ten pasistatė savo šventovę, o pietinę gatvės pusę pardavė Dal-laire Funeral namams, gerai uždirbo. Lietuviai dabar dažnai ten susirenka laidodami artimuosius.) Šv. Kazimiero parapijiečiai buvo prisirišę prie esamos vietovės vertindami praeitį, nors buvo žinoma, kad statybai pavojinga vieta – šlynas (quicksand), ir tankiai apgyventa vieta, o automobilių daugėja.

Šiuo metu Montrealyje, šalia parapijinių organizacijų ir Kanados lietuvių sąjungos, įsisteigė ir Kanados lietuvių centro taryba, siekianti sujungti visas Kanadoje esamas organizacijas. Kanados lietuvių centro tarybos veikla buvo tautinė, rūpėjo Lietuvos laisvės reikalai, leido laikraštį *Nepriklausoma Lietuva*, kurio redaktorė buvo Marija Arlauskaitė. 1947-1950 metais į Kanadą grupėmis atvyko dar-bams jauni vyrai ir merginos, kurie baigę darbo sutartis (arti 2000) apsigyveno Montrealyje. Su šia banga į Montrealį atvyko ir lietuvių kunigų: kun. Stasys Kulbis, SJ, kun. A. Vilkaitis, kun. J. Stankūnas. Visi jie kurį laiką buvo apsistoję klebonijoje, bet tolesniam darbui su klebonu kun. J. Bobinu nesusitarė.

Žymesni lietuvių gyvenamieji telkiniai buvo Rosemont, Verdun, LaSalle, Ville Emard. Atstumai tarp jų dideli, į Šv. Kazimiero šventovę iš LaSalle atvažiuoti tramvajais-autobusais

sekmadienį užtrukdavo mažiausiai pusantros valandos. Nors pradžioje naujai atvykusių bendravimas su klebonu vyko sklandžiai, bet nepavyko vieniems kitų suprasti, net ir parapijos tvarka naujiesiems keistai atrodė. Taip ir pradėjo kilti antrosios parapijos reikalas, o sujungti visus atrodė bus neįmanoma, nes yra amžiaus, atskirų atvykimo kartų, pažiūrų skirtumai. Todėl kai į Montrealį atvyko kun. Jonas Kubilius, SJ, 1951 m. vasario 9 d. buvo įsteigta Aušros Vartų Dievo Motinos parapija Ville Emard – Cote St-Paul rajone ir greitai pasistatė šventovę.

Šv. Kazimiero parapijai leidimas statyti naują šventovę buvo gautas 1955 m. Statybai pinigų buvo surinkta \$178,000. Šventovė pradėta statyti 1956 m., ir statyba baigta 1957 m. Buvo nugriauta 1938 m. statyta klebonija ir pastatyta didelė nauja, kainavusi \$50,000. Šventovės statybai buvo numatyta \$252,726. Bet iškilo pamatų paruošimas statybai – jų su-tvirtinimas. Pagal tuometinį komiteto narį Joną Baršauską, tai kainavo \$50,000-\$70,000. Iš viso šventovės statyba kainavo apie \$300,000. Šventovė savo išorėje ir viduje tikrai graži, tvirta, mūrinė akmeninė, su 500 vietų. Tik parapijos salė – rūsys, kažkodėl pastatytas labai žemas. Šventovė buvo pašventinta 1957 m. kovo 3 d. vyskupo Lawrence Patrick Whelan, dalyvaujant kun. St. Kulbiui, SJ, kun. J. Kubiliui, SJ, kun. F. Jucevičiui. Šventės pokilyje susirinko arti 600 žmonių.

Šv. Kazimiero šventovės varpinėje yra 4 varpai muzikaliai suderinti. Varpai lieti Belgijoje kainavo \$8,400. Didžiausias 1475 svarų, skalė “sol” Kazimiero – Vytauto vardu, padovanotas parapijiečių ir Vytauto Didžiojo Montrealio lietuvių klubo. Antras varpas 1050 svarų, skalė “la”, Jono vardu, padovanotas klebono kun. J. Bobino, Jono Baršausko šeimos ir Jono Pečkaičio šeimos. Trečias 760 svarų, skalė “si” Onos – Elzbiotos vardu, padovanotas Šv. Onos ir Šv. Elzbiotos draugijų. Ketvirtas 460 svarų, skalė “re” Marijos vardu, padovanotas Jono Juškevičiaus šeimos. Jie buvo pašventinti 1959 m. lapkričio 21 d.

Klebonas kun. J. Bobinas yra įdėjęs daug darbo ir rūpesčio, kad šventovės vidus būtų patrauklus ir iškilmingas. Marmurinis altorius – pagal esančią St-Marguerite šventovę, Ontario gatvėje. Vargonai (nepilni), garsios “Casavant” dirbtuvės. Dievo stalas, sakykla, žvakidės ir šv. Kazimiero statula, žvelgianti į žmones iš dangaus mėlynės – viskas prisidėjo prie statybos kainos, ir statybą baigus skolos liko \$170,000.

Statybos laikotarpiu parapijiečiai pastoviai aukėjo ir pavargo, net nemanė, kad tiek daug statyba kainuos, abejonių kėlė ir atskaitomybė. Pagal tuometinę bažnytinę tvarką, klebonas Kvebeko provincijoje tvarkėsi kaip savo nuosavybėje. Tuo metu rašytų parapijinių informacinių biuletenių nebuvo.

Nebuvo nė detalios rašytos metinės apyskaitos, būdavo tik metinis susirinkimas, kuriame būdavo pranešama apie parapijos būklę, kiek yra pinigų, kokios didžiausios pajamos ir išlaidos. Kadangi tai kartodavosi visose parapijose, 1965 m. Kvebeko parlamento buvo priimtas “Loi sur les Fabriques” įstatymas, nustatantis visų konfesijų bažnytinę-administracinę tvarką.

Šiuo laikotarpiu pasireiškė gausesnės anksčiau atvykusiųjų mirtys, mažėjo šventovės lankymas, dėl tolimesnių atstumų mažėjo ir pajamos. Klebonui darėsi vis sunkiau su skola tvarkytis, todėl 1960 m. gruodžio 24 d. kun. dr. Feliksas Jucevičius buvo paskirtas parapijos finansiniu administratoriumi. Vėliau, 1962 m. vasario 1 d., jis buvo paskirtas klebonu.

Hamilton, ON

A.a. STASĖ PETKEVIČIENĖ, buvusi Kanadoje lietuvių moterų šaulių vadovė, mirė "Labdaros" slaugos namuose. Jos atminimui Kanados lietuvių fondui po \$20 aukojo: E. Bajoraitienė, P. Styra, V.J. Svi-lai, J. Krištolaitis. **JK**

A.a. STASĖS PETKE-VIČIENĖS atminimui, užjau-sdami gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$20 – G. Agur-kienė, E. Bajoraitienė, E. Ber-žaitienė, E.K. Gudinskai, S. Ka-reckas, V. Raguckienė, A. Vo-lungienė; \$15 – E. Grajauskie-nė; \$10 – F.M. Gudinskai, T. Kareckienė. Dėkojame auko-jusiems – **PLV komitetas**

HAMILTONO VYSK. M. VALANČIAUS lituanistinė mo-kykla dėkoja organizacijoms bei pavieniams asmenims už paramą vykstantiems mokslei-viams į Lietuvą. Aukojo ir tal-kino: **TALKA** lietuvių kredito kooperatyvas, Hamiltono pen-sininkų klubas, KLB St. Catha-rines apylinkė, p. Astas, p. Bie-liūnas (St. Catharines), p.p. Bu-šauskai (St. Catharines), V. Ke-žinaitis, p.p. Kežiai (Ancaster), p. Montvilienė, Frances Povi-lauskas, mokyklos vedėja Rasa Bakšytė-Pruden, tėvų atstovai, Rūta Bartninkienė, Audra Sen-kuvienė. Nuoširdus ačiū Aušros Vartų parapijai, kuri leido mo-kyklai naudotis virtuve Jauni-mo centre kelis kartus, ir vi-siems, kurie rėmė, dalyvavo ir padėjo ruošti valgius pardavi-mui. Dėkojame visiems! **GS**

Wasaga Beach, ON

VASAGOS IR APYLINKĖS pensininkų klubo žiniaraštis *Wasagos Pasvaistė* skelbia:

- Į Ramą rugpjūčio 14 d. keliavo 43 asmenys. Kai kurie grįžo netuščiom kišenėm.
- Numatoma vėl važiuoti į Ramą rugsėjo 25 d. Tikslas – pa-matyti cirką. Kelionės kaina \$5.
- Į "Mandarin" pietauti vyksta rugsėjo 11 d. Dėl dalyva-vimo skambinti Kastyčiui tel. 429-6921 arba Joanai tel. 445-6898.
- Spalio 9 "Octoberfest" kavinėje su gėrimais, dešrom ir linksma muzika.
- Į klubą įstojo Violeta ir Antanas Svirpliai.
- Šv. Mišios už a.a. Joną Lenkaitį bus rugsėjo 5 d., 9 v.r. Po pamaldų – paminklo šventi-nimas Stayner, ON. **Inf.**

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Montrealio *Catholic Times* korespondentė Christina Parsons (pirmoj eilėj 4-ta iš k.) su grupe parapijiečių prie Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio kryžiaus š.m. rugpjūčio 12 d.

Ntr. G. Zenaičio

ULKS ŽINIOS

Užsienio lietuvių katalikų sielovados (ULKS) fondui a.a. Magelionos Laurinavičienės atminimui pagerbti aukojo: po \$50 – V.P. Melnykai, R.G. Paulioniai, K.A. Ratavičiai; po \$20 – K.E. Gudinskai. Iš viso suaukota \$170. *A.a. Pranutės Krivinskienės* atminimui pagerbti aukojo: po \$100 – E.O.

Spudai, A.A. Vaičiūnai; po \$50 – V.P. Melnykai, G.D. Rocca. Iš viso aukota \$300. *A.a. Onos Trinkūnienės* atminimui pagerbti \$100 aukojo I. Vaišnoraitė. Velionių šeimoms ir visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja ULKS delegato prel. E. Put-rimo patariamasis komite-tas. **RR**

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.50%
180 dienų indėlius2.50%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.10%
4 m. term. indėlius4.20%
5 m. term. indėlius4.35%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.10%
4 m. ind.4.20%
5 m. ind.4.35%

PASKOLAS
Asmenines nuo8.50%
nekiln. turto 1 m.6.80%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Grand Rapids, MI, LB apylinkės metinis susirinkimas įvyko vasaros pradžioje Šv. Petro ir Povilo parapijos patalpose. Prieš susirinkimą šventovėje vyko pamaldos ir buvo renkamos aukos Lietu-vos religinei šalpai. Parapijai vadovauja lietuvių kilmės klebonas kan. Denis W. Morrow, Grand Rapids vys-kupijos archyvaras, tribunolo narys, miesto policijos ir ugniagesių kapelionas.

Susirinkimas vyko para-pijos mokykloje. Pirminin-kavo LB apylinkės pirm. Si-gitė Savukynaitė-Conway, sekretoriavo valdybos sekr. Rimas Butkevičius, kuris skaitė ir praeito susirinkimo protokolą. Pirm. S. Conway savo pranešime pirmiausia padėkojo valdybos nariams už jų atliktą darbą. Pusę val-dybos narių yra neseniai at-vykę iš Lietuvos. Pati pirm. Sigitė Conway ir Gražina Kamantienė atstovauja lie-tuviams Grand Rapids mies-to muziejuje. Prieš Kalėdas LB apylinkės valdyba para-pijos salėje surengė smagų kalėdinį pobuvį, kuriame da-lyvavo trys amerikiečių šei-mos, įsivaikinusios penkis vaikučius iš Lietuvos. Su-rengta Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios šventė. Į ją buvo atvykę PLB ir JAV LB tarybos nariai. Liūda Rugie-nienė, LB Mičigano apygar-dos pirmininkė, buvo pa-grindinė šventės kalbėtoja. LB apylinkės valdybos išd.

Jonas Treška pranešė, kad turėta 718 dol. pajamų ir 819 dol. išlaidų, likutis – 1,131 dol. BALFo skyrius su-rinko 520 dol., Vasario 16-osios rėmėjų būrelis – 135 dol. Amerikos lietuvių fondo įgaliotinė Gražina Kaman-tienė pasidalijo išpūdžiais iš Amerikos lietuvių fondo su-važiavimo. Revizijos komisi-jos pranešimą padarė Vytau-tas Kamantas. Susirinkime dvejimms metams išrinkta pusė valdybos: Rimas But-kevičius, Darius Čerka ir Gražina Kamantienė. Kita valdybos dalis: Sigitė Con-way, Jonas Treška ir Juozas Ugnianskis; revizijos komisi-jon išrinkti Gražina Daine-lienė, dr. Simona Jonaitytė-Acuna ir Vytautas Kaman-tas. LB apylinkės BALFo komitete toliau pasiliko dar-buotis dr. Benius Kušlikis, Sofija Lastienė, Vasario 16-osios gimnazijos ir Amerikos lietuvių fondo įgaliotinė – Gražina Kamantienė.

Ispanija

Murcijos regiono viena-me miestelyje policijos pa-reigūnai nušovė 26 metų klaipėdietį Usvaldą Feld-manį. Kaip praneša BNS, vieno miestelio kavinėje lie-tuvis susiginčijo su savo drauge portugale. Vienas iš kavinės lankytojų pašaukė policiją. Kol policija atvyko, A. Feldmanis paspruko. Mo-teriškė paprašė policiją, kad

ją palydėtų, bijodama, kad jos neužpuoltų jos draugas. Kai policija moteriškę lydė-jo, staiga Feldmanis prišoko su plyta rankoje. Policinin-kas iššovė perspėjimo šūvį, o kitu šūviu pataikė lietuviui į krūtinę. Buvo pašaukta grei-toji pagalba, tačiau U. Feld-manis jau buvo miręs. Iš po-licininko paleidusio šūvį atimtas ginklas ir užvesta by-la. Bus sprendžiama, ar teisė-tai buvo pavartotas ginklas.

Norvegija

Norvegų policijos parei-gūnai po keturių savičių ty-rimo netoli Oslo sulaukė de-vynis Lietuvos piliečius, vo-gusius motorinių valčių variklius. Iš pradžių buvo su-imti keturi lietuviai, kurių autobusiuke buvo rasti aš-tuoni valčių varikliai. Vėliau policininkai sulaukė dar pen-kis kitus nusikaltėlius, turė-jusius į užsienį išgabenti sep-tynis variklius. Aptikta ir 300,000 litų vertės įranga. Galvojama, kad varikliai bū-tų buvę išvežti į Rusiją. Su-laikytieji į Lietuvos amba-sadą Norvegijoje nesikreipė.

Aplamai lietuvių nusi-kaltimai, kaip praneša BNS, paskatino Norvegiją imtis anksčiau netaikytų priemo-nių, baudžiant atvykusius iš svetur nusikaltėlius. Norve-gijos aukščiausias teismas leido policijai nusavinti už-sieniečių automobilius, ku-rie buvo vartojami darant nusikaltimus. Per pirmus penkis šių metų mėnesius buvo nuteista 70 Lietuvos piliečių. Lietuvos amba-sados Norvegijoje teigimu, 2006 m. užregistruota 2350 bylų, kuriose minimi lietu-viai. Pastaruoju metu nusi-kaltimų skaičiumi lietuvius lenkia tik visi krašto nusikal-tėliai.

Islandija

Šio krašto spauda pra-neša, kad per pastaruosius dvejus metus islandų muiti-ninkai sulaukė 70 kilogramų amfetamino, gabento iš Lie-tuvos. Nusiskundžiama, kad Lietuvos valdžia nesiima jo-kių priemonių prieš narkoti-kų gamybą ir jų eksportą, kuris esąs organizuojamas Kaune ir žinomas Interpoliui. Taipgi teigiama, kad ka-lintys lietuviai nusikaltėliai pateko į Islandiją per Kauno kelionių agentūrą.

Japonija

Šių metų ankstyvą pava-sarį Japonijoje pradėjo veikt-i savaitgalio lietuvių mokyk-lėlė "Šaltinėlis". Pirmoji lie-tuvių kalbos pamoka įvyko balandžio 1 d. Mokyklos ve-dėjas ir mokytojas – 21 metų vilnietis Mindaugas Ignotas, Tsukaba universitete studi-juojantis tarptautinius santy-kius. Mokykloje mokėsi trys vaikai. Šį rudenį tikimasi su-laukti 10 vaikų. Japonijoje veikia Lietuvių bendruome-nė, vadovaujama Rūtos Verp. Šiame krašte gyvena apie 200 lietuvių. **JA**

Brazdžionio 100-mečio minėjimas Kanadoje

Aktorės Virginijos Kochanskytės sukurta programa

Virginija Kochanskytė – žinoma kino, teatro ir poezijos aktorė. Baigusi Lietuvos konservatoriją (dabar Muzikos akademiją), vaidino Šiaulių ir Kauno dramos teatruose. Garsiausių šalies režisierių (E. Nekrošiaus, J. Vaitkaus, G. Padegimo ir kt.) spektakliuose yra sukūrusi daug įdomių ir įsimintinų vaidmenų, už kuriuos yra laimėjusi ne vieną aukštą apdovanojimą. Šiuo metu didžiąją savo kūrybinės energijos dalį aktorė skiria kameriniams projektams. Ją pelnytai galima vadinti viena pirmųjų aktorių, kuri Lietuvos teatrinėje erdvėje įtvirtino “poezijos artistės” sampratą kaip savarakišką, savitą ir labai įdomų žanrą.

V. Kochanskytė pati rašo kamerinių spektaklių scenarijus, juos režisuoja, kuria įvairių Lietuvos ir užsienio poetų bei rašytojų literatūrines kompozicijas. Taip pat ji yra prėjus, režisavusi ir drauge su kitų sričių menininkais (muzikais, vokalistais, dailininkais) atlikusi daugybę projektų, kuriuos žiūrovai mato tiek iškiluose šalies meno renginiuose (Kauno “Pažaislio vienuolyno festivalyje”, Nidos “Tommo Manno festivalyje”, Klaipėdos “Jūros šventėje”, “Druskininkų vasara su M.K. Čiurlioniu” ir kt.), tiek ir atokiausių Lietuvos miestelių kultūros namų ir mokyklų salėse, šventovių sakralinėse erdvėse. Su savo koncertinėmis programomis aktorė ne kartą yra gastroliauvusi JAV, Kanadoje, Čekijoje, Estijoje, Rusijoje ir kt.

Anksti supratusi, jog labiausiai kultūrinės patirties

trūksta nuošaliau nuo didžiųjų kultūros centrų gyvenantiems žmonėms, Kochanskytė savo poetines programas jiems dovanodavo dar tada, kai apie kultūrinės labdaros ir paramos projektus Lietuvoje niekas nekalbėjo. O ji, dar toli iki Sąjūdžio laikų, tyliai, be jokios reklamos jau buvo tapusi dažna viešnia neįgalių vaikų mokyklose, ligoninėse, senelių namuose, kur poetinio žodžio ir savo balso galia džiugino čia gyvenusius žmones. Aktorės darbotvarkė kartais atrodo daugiau nei išpūdingai, pvz.: dvylika koncertų per savaitę įvairiose Lietuvos vietose...

Virginija Kochanskytė, kino, teatro ir poezijos aktorė

B. Brazdžionio poezijos kompaktinės plokštelės (CD) viršelis

Niekada turbūt ir nebus įspėta, iš kur ta jos energija, tas nerimastingumas, tas rūpestis dėl kito... Aktorės teigimu, jai visada buvo artima Nobelio literatūros premijos laureatės, lenkų poetės Wisławos Šimborskos nuostata: “norėčiau savęs, mylinčios žmonės, o ne žmogiškumą”. Ši mintis nuolat yra pabrėžiama kiekviename aktorės pa-

sirodyme, kuomet ji menine kalba pasakoja apie tuos iškilus žmones, kurie, nepaisydami net nepalankiausių aplinkybių, sugeba kurti džiaugsmingą ne tik savo, bet ir kitų žmonių gyvenimą. Gal tai ir skatino Lietuvos valstybinio UNICEF komiteto tarybą suteikti aktorei Virginijai Kochanskytei Geros Valios ambasadorės vardą.

Aktorė į Kanadą atvyksta trečią kartą. Ir šį kartą bene po dešimties metų pertraukos. 1998-ųjų rudenį aktorė, apvažiavusi lietuvių telkinius JAV, lankėsi Toronte, Vasagoje ir Hamiltone pasirodžiusi paminėti *Tautinės giesmės*, parašytos dr. V. Kudirkos, šimtąsias sukūrimo metines.

Šįkart aktorė atvyksta paminėti vieno iš didžiausių Lietuvos poetų Bernardo Brazdžionio šimtąsias gimimo metines. V. Kochanskytė labai džiaugėsi KLB Toronto apylinkės pirm. Danutės Garbaliuskienės pasiūlymu visų pirma skaityti Poeto eiles, su

kuriomis nuo Sąjūdžio laikų keliaujama per įvairius renginius visoje Lietuvoje. Juolab, kad Poeto šimtmečiui aktorės iniciatyva buvo įrašyta B. Brazdžionio poezijos kompaktinė plokštelė, kuri bus su tikta minėjimuose Toronte ir Vasagoje. Šios plokštelės įrašymui aktorė pasitelkė aktorių Petrą Venslovą ir Valstybinės premijos laureatą kompozitorių Vidmantą Bartulį. Be to, aktorė nepamiršo, kaip ji buvo Kanados lietuvių nuoširdžiai priimta, kokio ypatingo dėmesio sulaukė jos pasirodymai. Tad nuoširdžiai džiaugiasi ir vėl galėsianti susitikti su puikiais žmonėmis ir žiūro-

Aktorė sako, “kad apie kūrėjus kalbėti visada stengiasi remdamasi autentiška medžiaga bei siekia, kad jos programos būtų įdomios ir jaudintų klausytoją lig širdies gilumos. Man svarbu, kad visa tai, ką patiriu prisilietimuose prie išskirtinių asmenybių, prie jų kūrybos, išgirstų ir patirtų kiti. Tie, kuriems to reikia. Esu įsitikinusi, kad tai ir yra viena iš aktoriaus pareigų. Ir malonumas, kai jauti, kad tavo darbai reikalingi, kad žmonės tampa laimingesni tai išgirdę, pamatę... Laimingesni bent to vakaro akimirkai...”

V. Kochanskytė pasisako už interpretacijų gausą: “Autoriaus kūrinys, praturtintas asmenine atlikėjo patirtimi bei atsiliepęs žiūrovo patirtyje, scenoje išsiskleidžia nauju pavidalu, atliepiančiu šiuolaikinio pasaulio sampratai. Tik gyvybe pulsuojanti scenos kūryba teikia vilties, stiprina tikėjimą, augina meilę”.

Kiekviena aktorės programa – tai dar nepažįstamo atvėrimas sau ir kitiems. Tiems, kurie laukia, domisi, tiki... Ji sako, kad tai: “brandina ir provokuoja aktyviam gyvenimui. Juk aktoriaus kūrybos žavesys, unikalumas, ir slypi nepakartojamam, intensyviai akimirkos išgyvenime. Noriu jausti, kad esu. Čia ir dabar. Kasdien iš naujo. Noriu, kad po mano programos žiūrovams iš širdies gilumos veržtųsi žodžiai: “Sustok, akimirka žavinga!”

Muzikinę minėjimo dalį atliks dabar Toronte gyvenanti Agilė Storyk. Ji – baigusi Lietuvos Muzikos ir teatro akademiją. Stažavosi Berlyno Menų universitete W. Schmidt, I. Gronich klasėse, meistriškumo pamokose pas prof. David Geringą. Laimėjo laureatės vardą Tarptautiniame M. K. Oginskio kamerinės muzikos konkurse. 2005 m. Lietuvos kompozitorių kamerinės muzikos konkurse užėmė II ir III vietas. Yra 2006 m. Tarptautinio S. Vainiūno konkurso diplomantė. Lietuvoje grojo Valstybiniame simfoniniame orkestre, vadovaujamame G. Rinkevičiaus. 2005 metais grojo “Tūkstančio violončelių” koncerte, diriguojant maestro M. Rostropovičiui Japonijoje, Kobės mieste. Šiuo metu violončelininkė groja Kitchener-Waterloo, Oshawos ir Etobicoke orkestruose bei dėsto Tarptautinėje muzikos akademijoje. **Inf. (Ntrs. iš asmeninio albumo)**

B. Brazdžionio 100-mečio minėjime Toronte, rugsėjo 9, sekmadienį, 4 v.p.p., programą atliks aktorė V. Kochanskytė (dešinėje) ir violončelistė A. Storyk

Ilgesio monologas

Poeto B. Brazdžionio 100-osioms metinėms

I
Per ūkanotus mėlynus Atlanto tolius,
Tėvyne, visada regėjau aš Tave –
Vaikystės taką Pasvalio rausvajam moly
Ir šilagėlę mėlyną... sapne.

Siūbavo mano valtį okeano vilnys
Ir saulė šildė. Tik... ne Lietuvos.
Aš tyliai brandinau tą tylią viltį
Sugrįžt per lauką dobilų... namo.

II
Prie okeano daugysk aš stovėjau,
Džiiovino ašarą pikti ir sūrūs vėjai.

Girdėjau pelkėse vėl gervės klykia.
Mačiau, kaip Nemunėlis teka tykliai...

Per tėvo lauką, per pušyną žalią
Nešiausi ilgesį aš visą, visą kelią –
Mylėjau tyliai, skaidriai ir šventai
Tas lygumas, kur vien gimtinių pamatai...
Tuos bočius, kur piliakalniuose guli,
Tą obelį, pražyduosią mėnuliui...

Širdin įsmigęs tarsi peilis skausmas.
Tėvyne, be tavęs aš – nendrė dykumoj,
Buvai man kryžkeliuos žvaigždės
Aušrinės džiaugsmas,
Buvai gyvenimo prasmė širdies maldoj.

ZUZANA STUNŽĖNIENĖ, Ukmergė

Vieni išeina, kiti ateina

Ne gailios rastos Budavonėj krito

Ir ne žvangučiai ritosi nuo dalgio,

Tik sruvo kraujas tą birželio rytą

Maskvos kareivoms nekaltus

TRIS talžant.

O kančią, širdį veriančią, lydėjo

Apvaizdai maldos KUNIGŲ garbingų.

AUKŲ dejonę nešė tolin vėjas,

Kol kūnai amžiams nuo žaizdų sustingo.

Išėjo JIE (palikt gal gyvus prašę)

Pas dangiškąjį TĖVĄ, Jį mylėję,

Mums testamentą mirtimi parašę –

Lig pabaigos tarnauti SUTVĖRĖJUI!

Bet išėjimą atėjimas maino –

Kiti suskanta DIEVUI darbus tęsti

Atsidavimo VISAGALIUI kaina,

Kad žvakės ant altorių neužgestų.

Į Kristaus vynuogyną plušti žengia

Šių BROLIŲ vieton uolūs darbininkai,

Žvejot kaip PETRAS sielas pasirenge,

Kai siaučia nuopolių audra aplinkui.

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Kanados “Atžalynas” Lietuvoje

Lietuvių tautinių šokių grupė “Atžalynas” Dainų ir šokių šventėje Lietuvoje

Dar visai neseniai “Atžalyno” tautinių šokių grupė tik svajojo pirmą kartą savo gyvavimo istorijoje dalyvauti š.m. Dainų ir šokių šventėje “Būties ratu”, šokių dienoje “Lino sakmė” Lietuvoje, Kaune. O dabar beliko tiktai gražūs ir šilti prisiminimai apie šią išpūdingą šventę ir... tie nuostabūs, neišsenkantys Lietuvos lietūs repeticijų metu. Nors dienotvarkė buvo labai įtempta ir sunki, bet tuo pačiu metu daug ką ir pamatėme. Jau pirmąjį rytą, vos tik pramerkus akis viešbutyje, visiems buvo liepta kuo greičiau pusryčiauti ir bėgti į autobusą, nes važiuojame pamatyti Lietuvos grožybių ir susipažinti su mūsų protėvių žeme.

Apsilankėme “Punios pilialkalyje”, “Grūto parke”, “Naujasodės kaime”, kur pats skulptūrų autorius Antanas Česnulis mus supažindino su savo darbais; taip pat pamatėme ir dalyvavome dzūkų vestuvėse, aplankėme Druskininkų miestą, gėrėme mineralinius vandenius ir matėme Lietuvos dainų ir šokio ansamblio “Lietuva” repeticiją. Juk per vieną dieną visos Lietuvos neapvažiuosi ir visko tikrai nepamatysi...

Ir štai prasidėjo pirmosios repeticijos. Nei saulė, nei lietūs, nei vėjai mums nesutrukdė šešias dienas repetuoti ir ruoštis šiai šventei. Buvo nelengva, kai reikėdavo balose ne tik stovėti, bet ir šokti bei stebėti kiekvieną savąjį žingsnį, lygiuoti su kitomis Lietuvos ir išeivijos šokių grupėmis. Taip pat klausytis vadovų, Lietuvos baletmeisterių ir asistentų pastabų bei įvairiausių pakeitimų, kurie dažnai pasitaikydavo stadione, nes reikėdavo pakeisti šokių brėžinius, juos atidirbti, įsiminti kas po ko seka ir t.t.

Ir štai pirmą kartą Stepono Dariaus ir Stasio Girėno stadione pražydo spalvingas gėlynas, kur visi šokėjai dovanojo žiūrovams lino žiedelius, seselių audėjų drobulių atraižėles... “Pabūkime visi kartu, džiaukimės saule ir gyvenimu, žydėkime, kaip mėlynas lino žiedas. Būkime čia dabar ir visi kartu”. Šiais žodžiais ir prasidėjo šokių šventės “Lino sakmė” atidarymas ir para-

“Atžalyno” meno vadovas Ichtiandras Urniežius ir šokių mokytoja Alma Pacevičienė, apvainikuoti po šventės Kaune

das, kuriame dalyvavo 326 šokių grupės iš Lietuvos, 7 iš JAV, 4 iš Kanados ir po vieną iš Brazilijos, Latvijos, Lenkijos. Po parado vyko prologas – Kalvaratas (verpimo ratelis); stadiono viduryje močiutė pasakojo ir rodė jaunimui kaip verpiami lino pakulų siūlai, ir šokėjai supynė didžiulį siūlą kamuolį, iš kurio ir išsipynė pirmoji šventės dalis – Lino pasaka. Šioje dalyje šoko jungtinė vyresniųjų ir pagyvenusiųjų šokių grupė: Toronto “Atžalynas” ir Čikagos “Grandis”, (vadovės Alma Pacevičienė ir Vida Brazaitytė). Šioje dalyje šokėjai šoko “Lino pasaką” ir “Žiemos vakaronę”.

Nuoširdžiai dėkojame šios dalies baletmeisteri Vandai Verkulienei ir jos pavaduotojai Gražinai Zofijai Gelauskienei. “Atžalyno” jaunimas dalyvavo sekančioje dalyje – “Pasėjau linėlį”, ir atliko šuos šokius: *Žemynėlė, Linai, Eisim sesulės, Mintinis ir Tryptas*. Nuoširdžiai dėkojame šios dalies vyriausiajai baletmeisteri, “Atžalyno” vadovo Ichtiandro Urniežiaus mokytojai Birutei Navickaitei už taip gražiai atliktą darbą, suteiktą šilumą, gražų priėmimą ir nepagailėjimą daug šiltų ir gražių žodžių, sveikinant mūsų šokių grupę su pirmuoju dalyvavimu šokių šventėje Lietuvoje.

Labai išpūdingai praėjo ir trečioji dalis “Linui žydėti - mergelei tekėti” ir pagaliau baigmė “Išausim margą šokių raštą”, kurio gale šokėjai išaudė žodį “Lietuva”. Šis šokis buvo sukurtas specialiai šiai šventei meno vadovės ir vy-

riausios baletmeisterės L. Kisieliene. Pasigirsta šventiniai saljutai, kuriuos stebi ne tik šventės žiūrovai, bet ir patys dalyviai bei organizatoriai. Šokių šventės diena “Lino sakmė” baigėsi visiems labai gerai žinomo šokio *Suktinis* muzika, pagal kurią absoliučiai visi šokėjai ir jų vadovai drauge džiaugėsi ir vieni kitiems dėkojo už bendrai ir draugiškai pasiektus rezultatus; padėkai vadovai buvo vainikuoti savo šokėjų pintais ažuolo lapų vainikais.

Pirmiausia norėtusi padėkoti ir pasakyti nuoširdų Ačiū padėjėjai Almai Pacevičienei, visiems šokėjams ir komitetui už tokį didelį ir gerą darbą. “Atžalyno” vardu nuoširdžiai dėkojame Lietuvos liaudies kultūros centro ir 2007 m. Lietuvos dainų šventės “Būties ratu” direktoriui Sauliui Liausai, šokių dienos koordinatori, meno vadovės pavaduotojai Snieguolei Einikytei, šokių dienos direktorei Gražinai Kasparavičiūtei, vyriausiai padėjėjai Zitai Rimkuienei, visiems baletmeisteriams ir padėjams, visiems šokių grupių vadovams ir meno vadovei, vyriausiai baletmeisteri Laimutei Kisielienei už tokią gražią šventę.

Specialus Ačiū Almutei Gražulienei ir Vidmantui Mačiulskiui. Taip pat nuoširdus Ačiū ekonominiui Kauno miesto viešbučio “Obuolys”, turistinės agentūros “Mūsų odisėja” savininkei Reginai Navickienei ir meno vadovei, vyriausiai baletmeisteri Laimutei Kisielienei.

Ichtiandras Urniežius,
“Atžalyno” meno vadovas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Muzikologė Ona Narbutienė, 15 knygų ir daugelio straipsnių autorė, pedagogė, švietėja, koncertų ir festivalių organizatorė, mirė š.m. liepą. Gimė 1930 m., vaikystę praleido Klaipėdos krašte. 1949 m. kartu su šeima buvo išvežta į Sibirą. Irkutsko srityje dirbo kolūkyje, fabrike, vėliau įstojo į tenykštę muzikos mokyklą, kurią baigusi joje dėstė. 1955 m. grįžo į Vilnių, 1960 m. baigė konservatoriją, tapo muzikos istorike. Tyrinėjo kompozitorių Juozo Naujalio (1968), Eduardo Balsio (1971,1975), Juozo Indros (1975), Konstancijos Brunzaitės (1983), Stasio Vainiūno (1991), Kazimiero Viktoro Banaičio (1996), Juozo Gruodžio (1984), Vytauto Bacevičiaus (2005) kūrybą, rašė apie dainininkus Antaną Kučingį (1971,1973), Stasį Barą (2000). 1993 m. apgynė daktaro disertaciją, 1994 m. tapo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docente. Jos nuveikti darbai įvertinti 1999 m. Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija.

Kęstutis Kasparavičius, dailininkas ir rašytojas, šiemet pasiūlytas reikšmingam tarptautiniam vaikų literatūros apdovanojimui, kuris dažnai vadinamas “mažuoju Nobelium”. 1956 m. IBBY (Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros draugijos) įsteigta Hans Christian Anderseno premija teikiama kas dveji metai rašytojui ar dailininkui-iliustruotojui už nuopelnus vaikų ir paauglių literatūrai. Kandidatus apdovanojimui siūlo valstybiniai IBBY skyriai, o laureatus renka tarptautinė *jury* komisija. IBBY Lietuvos skyrius, veikiantis nuo 1992 m., kandidatą premijai siūlo pirmą kartą: K. Kasparavičius pristatytas kaip geriausias vaikiškų knygelių iliustratorius. Pristatytųjų H.Ch. Anderseno premijai knygos bus išstatytos Bolognos knygų mugėje, o vėliau keliaus po įvairias valstybes.

K. Kasparavičius yra vienas iš nedaugelio Lietuvos kūrėjų, žinomų plačiame pasaulyje. Autoriaus knygos išleistos 14 pasaulio kalbų, neįskiriant ir kinų, japonų bei korėjiečių. Dailininko kūryba įvertinta svarbiais apdovanojimais: “Auksinės plunksnos prizų Belgrado tarptautinėje bienalėje, UNICEF diplomu. 2005 m. jo sukurtos *Kvailos istorijos* Lietuvoje pripažintos Geriausią metų knyga vaikams, o jo iliustruota *Coliukė* tapo Gražiausia metų knyga. Jo knygeles po keletą kartų perleido žinomos pasaulio leidyklos, kaip “Esslinger” (Vokietija), “Grimm Press” (Taivanas), Boyds Mills Press (JAV). Menininkas intensyviai kuria ir dabar: 2007 m. leidykla “Nieko rimto” išleido dvi naujas jo knygeles – *Braškių dieną*, kuri To-

rino Knygų mugei buvo išversta į italų kalbą, ir *Dingusį paveikslą*. Iki metų pabaigos, pasak leidyklos direktoriaus, turėtų pasirodyti dar dvi K. Kasparavičiaus iliustruotos knygelės – Loretos Kavolės *Žiogo ir skaičiuotojo nuotykių* bei *Sodininkas iš Florencijos*, kuriai pradėta sukūrė pats iliustratorius.

Kristupo vasaros festivalis rugpjūčio 21-23 dienomis Vilniaus Šv. Kotrynos šventovėje pateikė tris arfų muzikos vakarus. Šis nedidelis ciklas, vadovaujamas vokiečių arfininkės Florence Sitruk, yra šių metų festivalio naujovė. Ciklą pradėjo jaunosios lietuvaits arfininkės, įvairių konkursų laureatės, koncertavusios Lietuvoje ir užsienyje. Agnė Keblytė, Joana Danutytė, Aistė Balūnytė ir Felicija Marockinaitė paruošė klausytojams virtuoziškas retai atliekamų kūrinių programas. Kitą vakarą grojo viešnia iš Rusijos Marija Kruševskaja – jauna, žavi, talentinga atlikėja, muzikuojanti nuo septynerių metų, koncertuojanti visame pasaulyje, buvusi pakviesta surengti rečitalį Londono Karališkoje akademijoje, įrašiusi kompaktinę plokštelę. Ciklą užbaigė pati meno vadovė, jauna Ženevos universiteto profesorė Florence Sitruk su M. K. Čiurlionio styginių kvartetu.

Tauragės miestas š.m. birželį šventė savo 500 metų jubiliejų su išpūdinga šventinių renginių programa: archeologinių radinių paroda, fotoalbumu *Mūsų miestas – Tauragė*, fotografijų paroda “40 tauragiškių portretų”, mokslinė konferencija, tarptautinėm krepšinio varžybom, klasikinės muzikos koncertu, misterija *Taurumas*. Kitą dieną vyko kraštiečių draugijos sueiga, teatralizuota mugė “Tauro rago beieškant”. Tauragės pilies kiemelyje vyko džiazų projektas “Tauragės pilies pagerbimui”, pramoginės muzikos projektai ir Joninių diskoteka. Sekmadienis pradėtas religinėmis apeigomis Tauragės katalikų ir evangelikų liuteronų šventovėse bei stačiatikių cerkvėje, vėliau – vietinių bei svečių iš Lenkijos ir Karaliaučiaus srities muzikinių grupių koncertas. Jubiliejinius renginius užbaigė specialiai šiam jubiliejui sukurtas muzikos, pirotechnikos, vandens ir lazerių technologijų reginys “Regėjimai”. Tauragės vietoje jau 1499 m. buvo Pajūrio dvaras. 1507 m. Tauragėje pastatyta pirmoji medinė katalikų šventovė, prieglauda ir mokykla. Nuo 1567 m. pradėjo veikti pasienio muitinė. XIX š. viduryje pro Tauragę nutiesus Tilžės-Šiaulių traktą, pagyvėjo prekyba, miestas pradėjo augti. Spaudos draudimo metais čia buvo didelis tarpinis lietuviškų knygų gabenimo punktas. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind.2.75%	nuo7.25%
1 metų term. indėlius3.35%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius3.50%	nuo7.25%
3 metų term. indėlius3.55%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius3.60%	Su nekeičiamu
5 metų term. indėlius3.70%	nuošimčiu
1 metų "cashable" GIC3.50%	1 metų5.80%
1 metų GIC-met. palūk.4.10%	2 metų5.95%
2 metų GIC-met. palūk.4.10%	3 metų6.15%
3 metų GIC-met. palūk.4.20%	4 metų6.25%
4 metų GIC-met. palūk.4.30%	5 metų6.40%
5 metų GIC-met. palūk.4.35%	
RRSP, RRIF "Variable"2.50%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .4.50%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .4.60%	1, 2, 3 metų ...6.25%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .4.65%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.75%	Duodame CMHC
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.85%	apdraustas nekilnojamo
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	turto paskolas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal.	Duodame komercines
taupymo sąsk.2.00%	nekilnojamo turto paskolas
Amerikos dol. GIC 1 metų	
term. ind.4.50%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

SKYRIUS ANAPILYJE

vasaros metu

(birželio 28 - rugpjūčio 30 d.d.)

KETVIRTADIENIAIS VEIKS

nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

HomeLife

Victory Realty Inc., Brokerage*

10720 Yonge Street, Suite 226
Richmond Hill, ON L4C 3C9

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 905-737-0033 416-803-9133 (neš.)
FAX: 905-737-3132 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Gdansko lietuvių draugijos dešimtmetis

ANTANINA
URMANAVIČIENĖ

2007 m. birželio 16 ir 17 dienomis Gdanske vyko Gdansko lietuvių draugijos renginys, skirtas draugijos 10-čiui ir Dievo tarno kunigo profesoriaus Alfonso Lipniūno, Stuthofo koncentracijos stovyklos kankinio, atminimo pagerbimui.

Draugijos pirmininkės Ramunės Ordo pakviesti gražioje dvasingoje šventėje dalyvavo būrelis alytiškių Tėvynės sąjungos Alytaus miesto skyriaus narės: Antanina Mikalonytė, Inga Rakauskienė, Antanina Urmanavičienė, rėmėjas Alfonsas Vitkauskas. Kelionė, prasidėjusi apie trečią valandą Alytuje, baigėsi Gdanske apie 12 val.

Praktiškai pritaikę protinę lietuvių liaudies patarlę *Moki žodį, žinai kelią*, suradome išpuodingą Neptūno fontaną ir jo netolimoj kaimynystėj įsikūrusią ukrainiečių būstinę, kurios duris puošė mūsų trispalvė vėliavėlė. Visiems atvykstantiems buvo prisegamos prie krūtinės tautinės juostelės. Renginys prasidėjo Lietuvos himnu ir draugijos narių, išėjusių amžinybėn, pagerbimu.

Iškilmų vadovė Ramunė Ordo pristatė svečius. Pabendrauti su Gdansko lietuviais atvyko Lietuvos ambasados Lenkijoje kultūros pareigūno pavaduotoja Alesia Rynkevič, kunigai iš Panevėžio – Juozapas Antanavičius ir Robertas Pukenis. Draugijos pirmininkė papasakojo apie veiklą, apie Tėvynės neįgėstą meilę ir jos ilgesį, apie mokymąsi lietuviškoje sekmadieninėje mokyklėlėje. Apgailestavo, kad draugijos

Prie kunigo kankinio Alfonso Lipniūno kapavietės Pucke. Iš k.: Gdansko lietuviškosios draugijos pirm. Ramunė Ordo, miesto burm. Marek Rintz, alytiškė Inga Rakauskienė, Lietuvos ambasados Lenkijoje kultūros pareigūnė Alesia Rynkevič

narių gretos mažėja, o jaunų nedaug. Ji pasidžiaugė ir supažindino su dailininko M.K. Čiurlionio ir Stasio Lozoraičio giminaičiais – draugijos nariais. Kalbėjo Lietuvos ambasados Lenkijoje atstovė A. Rynkevič. Ji padėkojo draugijai už lietuvių puoselėjimą, už prasmingos šventės surengimą.

Stuthofo muziejaus Sopotio miesto skyriaus direktorė Elzbieta Grot supažindino su savo dokumentine istorine knyga *Zapiski Pucka*, skirta kunigo Alfonso Lipniūno atminimui.

Už lietuvių puoselėjimą mūsų dailininko M. K. Čiurlionio giminaitis Michal Krillowicz apdovanojo eilę draugijos narių knygelėmis. Kalbėjo lenkiškai, bet "gabalas Lietuvos" jame gyvas. Teta Čiurlionytė gyvenusi Vilniuje.

Kunigai atvežė dovanų – lietuviškų maldaknygių. Jie patarė – pirmiausia išmokti lietuviškai melstis. Perdavė draugijai – "Mažajai Lietuvai" nuo vyskupo Kaunecko nuoširdžius linkėjimus.

Alytiškiai Gdansko lietuvių bendruomenei padovanojo paveikslą, kurio vaizdas primins seną tėvų gimtinę, lietuvišką juostą su išaustais žodžiais "Lietuva", "Alytus". Draugijos būstinės patalpoje atsiras iš Alytaus atvežtų knygų, žurnalų.

A. Vitkauskas įdomiai papasakojo apie Lietuvos didvyrių Dariaus ir Girėno didelę meilę Lietuvai, padėjusią nugalėti Atlantą, apie jų nemarų žygdarbių Tėvynės garbei.

A. Mikalonytė, Alytaus Sausio 13-osios draugijos pirmininkė, pasakojo apie tragišką Sausio 13-osios naktį. Ji įteikė Laisvės gynėjų portretus ir knygą *Bokšto gynimas*. I. Rakauskienė skaitė patriotines ir džiūkiškas eiles, pasakojo apie dzūkų tarmę.

Prie gražaus stalo mūsų tautiečiai dalijosi savo praeitimi. Iš gimtos šalies bėgo norėdami išvengti bolševikinės tremties. Juos dar mažus čia atvežė tėvai. Tėvynės jie nepamiršo. Silpnas gimtos kalbos mokėjimas netrukdo didelei Tėvynės meilei puoselėti.

Gdansko lietuviškosios draugijos nariai, svečiai draugijos 10-mečio minėjimo metu. Pirmoje eilėje iš k.: antroji – alytiškė Antanina Mikalonytė; draugijos pirm. Ramunė Ordo; muziejininkė Elzbieta Grot, parašiusi istorinę knygą kankinio kun. Alfonso Lipniūno šviesiam atminimui; Lietuvos ambasados Lenkijoje atstovė Alesia Rynkevič; kun. Juozapas Antanavičius

BTS Bijūnas Translation Services

VERTIMAI ŽODŽIU ir RAŠTU lietuvių, rusų, prancūzų ir anglų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisės saugos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Toronto, Ontario M9B 5C9

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 45 metus Jūsų sutelktas 4.88 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 2.97 mln. dol. pelno lietuvių išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

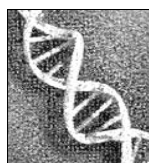
Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Genetika: klausimai ir atsakymai

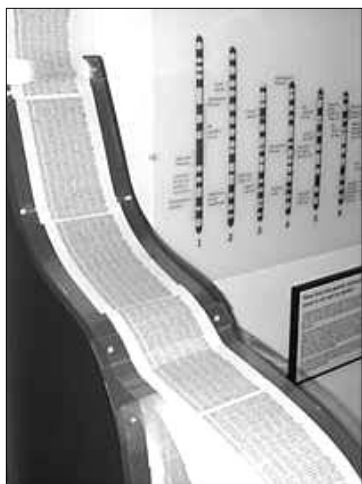
Nuo žmonijos pradžios visi svajoja apie amžiną gyvenimą – „panacėjos“, stebuklingo vaisto nuo visų ligų, buvo ieškoma nuo seniausių laikų. Šiuolaikiniame mokslo ir technologijos amžiuje esame vis labiau linkę pasikliauti žmogaus proto ir žinių rezultatais. Daug vilčių dedame į palyginti naują mokslo šaką – genetiką, tyrinėjančią pačius mažiausius mūsų organizmo darinius DNR (dezoksiribonukleino rūgštis).

Kokie tie paslaptiniai mūsų kūno dariniai, kuriuos mokslininkai mokosi „skaityti“ ir kurie nulemia mūsų sveikatos ir gyvenimo trukmę? Kiekviena mūsų kūno ląstelė turi 46 mažyčius DNR ryšulėlius – vadinamas chromosomas. Kiekvienas iš mūsų turime po lygiai – 23 iš motinos, 23 iš tėvo gautas chromosomas. Kiekvienoje iš 23 chromosomų yra 3 mln pagrindinių DNR porų, paprastai žymimų raidėmis A, T, C, G (*adenine, thymine, cytosine, guanine*). Iš jų ir susidaro tūkstančiai proteino darinių, sukuriančių mūsų kūno masę. Įvairūs tų pačių DNR junginiai ir nulemia įvairovę tarp žmonių – akių ir plaukų spalvą, ūgį ir kitus skirtumus, pagaliau sveikatos būklę, ligų galimybę.

Baigiantis devintajam praejusio šimtmečio dešimtmečiui, buvo sukurtas pirmasis visų 3 mln pagrindinių žmogaus genų porų žemėlapis. Kadangi pagrindinės poros turi 4 sudėtinės dalis, juos pasidarė įmanoma perskaityti kompiuteriu. Genetikai ir medicininės technologijos kūrėjai, tarpusavyje lenktyniaudami, kūrė veiksmingiausius ir pigiausius žmogaus genų skaitymo, atpažinimo būdus. Paprasti DNR skaitymai taikomi kriminalinėje teisėje ar tėvystei nustatyti, sudėtingesni – medicinos moksle. Prieš septynerius metus JAV dvi tarpusavyje lenktyniaujančios mokslininkų grupės – valstybės remiama ir privati, abi jau prie atradimo ribos, vyriausybės kvietimu susivienijo ir kartu paskelbė pirmąjį žmogaus genų žemėlapi – genomą, visą žmogaus biologinės

informacijos saugyklą. Tai, pasak medicinos istorikų, prilygo žmogaus išsilaipinimui ant Mėnulio.

Ligas nulemiančių genų medžioklė prasidėjo 1980 metais kartu su genų tyrimo technologija. Pirmieji genetiniai tyrimai apsiribojo tiriamų ligų

Genomo skaitiklis. Šioje juostoje sukaupta visa žmogaus biologinė informacija

paveiktų šeimų DNR tyrimu. Šitaip buvo nustatyti neišgydomos smegenų liga *Huntington's disease*, vėliau *cystic fibrosis*, *muscular dystrophy* genai. Dabar jau žinoma apie 4,000 ligas sukeliančių genų junginių.

Įvairių pasaulio valstybių mokslininkai, lenktyniaudami tarpusavyje, kuria genetinius testus, kurie leistų išpėti susirgimą, jau parduoda patentus kai kuriems genetiniams tyrimams. Islandijos genetikas Kari Stefansson jau parduoda genetinį testą, kuris leidžia išpėti diabeto grėsmę ir ruošia kitą – širdies ligoms nustatyti, D. Britanijos genetikai atrado du krūties vėžį lemiančius genus. Mokslininkai jau yra atradę 6 diabetą keliančius genų junginius, keliolika prostatos vėžio genų variantų ir nutukimą išpėjančių genų. Genetikos mokslas jau padeda nustatyti akies tinklainės (macular degeneration), ADD, Alzheimerio, Krono ligos, prostatos vėžio, kai kurių krūties vėžio susirgimų rizikos laipsnį. Tačiau negalima tvirtinti, kad genetiniai patikrinimai yra 21 šimtmečio „panacėja“ – išsigelbėjimas nuo visų gresiančių negalių.

Dar yra nežinoma žemė – tarp aktyvių genų esanti tamsioji masė. Ji sudaro 98,5% viso mūsų genomo ir dar mažai tyrinėtą. Tad jei mokslininkai jau gali išpėti apie „perskaitomų“ tiriamų genų pokyčius ir elgesį ateityje, ši masė dar slepia daug paslapčių ir tikriausiai netikėtumų. Štai todėl daugelis etikos mokslininkų atsargiai vertina genetinius testus, kurie jau parduvinėjami. Jeigu genetinis tyrimas rodo, kad žmogus turi galimybę susirgti diabetu ar kita liga – tai gali apversti aukštyn kojomis visą jo ir šeimos gyvenimą. Tačiau kas slypi toje dar netyrinėtoje jungiamojoje masėje: gal ten yra dar nežinomi spėjamos ligos stabdžiai, gynybiniai genai? Gal bloguosius genus gyvenimo eigoje gali paveikti kiti, dar neatrasti junginiai? Genetiniai testai, kuriais jau prekiaujama, medicinos etikos teoretikams kelia ir daugiau klausimų. Ar reikia žinoti tiesą, jei genetinis testas parodo neišgydomą Huntington ligą? Ar ši informacija padės žmogui gyventi? Kaip genetiniai testai paveiks draudimo verslą, profesines galimybes, kokia riba tarp privačios ir viešos informacijos? Į šiuos klausimus teks greitai surasti atsakymus. Genetikos mokslas ir su juo susijusios technologijos tobulėja mėnesiais, didindamos žmonių galimybes pažinti savo organizmą, numatyti ateitį, keisti paveldėjimo ir gamtos numatytą likimą. Ar genetikos mokslas žmoniją padarys laimingesne, sveikesne – parodys netolima ateitis.

Paruošta pagal žurnalo *Forbes* (2007, nr. 13) str. **SK**

ŠYPSENOS

– Daktare, aš kiekvieną naktį sapnuoju, kad esu karvė ir kramtau žolę...

– Tai juk nieko baisaus – tik sapnas...

– Taip, bet kai ryte atsibundu, pusės antklodės kaip nebuve.

**

– Žinote, gydžiau mirtiną ligonį. 10 metų praėjo, o jis vis dar gyvas!

– Matote, jei žmogus nori gyventi, tai medicina bejėgė.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

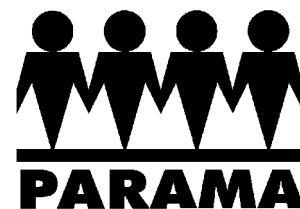
- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.30% už 30-89 d. term. indėlius
2.50% už 90-179 d. term. indėlius
2.60% už 180-269 d. term. ind.
2.80% už 270-364 d. term. ind.
3.35% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
3.55% už 3 m. term. indėlius
3.70% už 4 m. term. indėlius
3.70% už 5 m. term. indėlius
3.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
4.10% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.35% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% RRSP & RRIF (variable)
4.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.60% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.65% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.85% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.30% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo7.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų5.75%
2 metų5.95%
3 metų6.05%
4 metų6.35%
5 metų6.35%
- su keičiamu
nuosimčiu6.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPI: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

KOKIA MANO NAMO/ "CONDO" VERTĖ?

Mielai ir sąžiningai padarysiu
nemoką įvertinimą be jokių
Jūsų įsipareigojimų.

SKAMBINKITE TIESIOG

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

PAREMKITE Tėviškės žiburius
auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi -

TŽ leidėjai

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Penkiakovininkei bronzą. Lietuvos penkiakovininkė Laura Asadauskaitė Berlyne vykusiame pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionate iškovojo bronzos medalį. Pirmąjį kartą pasaulio pirmenybių prizininke tapusi 23-ųjų metų vilnietė baigmėje surinko 5552 taškus. Po keturių rungčių – šaudymo, fechtavimo, plaukimo ir jojimo – L. Asadauskaitė buvo 13-a, tačiau paskutinėje rungtyje – bėgime – sugebėjo aplenkti dešimt varžovių.

• Lietuvos penkiakovininkai Andrejus Zadneprovskis ir Tadas Žemaitis pateko į Berlyne vykusio pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionato baigmę. T. Žemaitis penktadienį atrankos varžybų C grupėje surinko 4340 taškų ir užėmė antrąją vietą. Atėnų olimpiinių žaidynių

vicečempionas A. Zadneprovskis A grupėje su 4316 taškų buvo šeštas.

• Lietuviai universiados medalių lentelėje užėmė 24-ąją vietą (10). Pasibaigusiose 24-osiose pasaulinėse studentų vasaros žaidynėse (universiadoje) Lietuvos rinktinė, iškovojo du aukso ir tris bronzos medalius, medalių lentelėje užėmė 24-ąją vietą. VP

Belgijoje vykusiose Europos jaunimo (iki 18 metų) plaukimo pirmenybėse Lietuvos plaukikas G. Titenis, baigmėje 100 m krūtine iškovojo bronzos medalį Ntr. iš Lietuvos žinios

“Žalgiris” Toronte

Eurolygos krepšinio draugija (Euroleague.net) praneša, kad Kauno “Žalgiris” atvyks į Šiaurės Ameriką š.m. spalio mėnesį ir Toronte žais su Toronto “Raptors” (spalio 17 d.), o spalio 19 – su Vašingtono “Wizards”. Inf.

Beisbolininkų pergalės

E. ŠULAITIS

Lietuvos jaunieji beisbolininkai žaidė Europos kvalifikacinėse pirmenybėse Italijoje. Europos jaunučių grupės čempionate Lietuvos 15-mečių rinktinė, pogrupio varžybose nepralaimėjusi nė vienerių rungtynių, baigmėje iki dviejų pergalių nusileido Italijos komandai ir užėmė II vietą. Šis lietuvių pasiekimas Lietuvą įrikiavo į 8 pajėgiausių Europos komandų gretas, kurios 2008-aisiais rungtyniaus dėl Europos jaunučių čempionato medalių.

Šiemet Lietuva žengė didžiulį žingsnį į priekį, ko dar iki šiol nėra pasiekusi jokia kita Lietuvos beisbolo komanda. Lietuvos jaunučių beisbolininkų vadovo Virvido Neverauskio pranešimu Italijoje taip pat rungtyniavo ir kiek vyresnių berniukų (iki 16 m. amžiaus) rinktinė. Ji čia varžėsi dėl teisės dalyvauti “Little League World Series” baigmėje JAV.

Liepos 17-22 d.d. Nettuno mieste Italijoje įvykusių var-

žybų baigmėje Lietuvos atstovai užėmė I vietą, nugalėję 8:7 Vokietiją. Komanda pateko į pasaulinį ratą, įvykusį rugpjūčio 11-19 d.d. JAV – Bangor, ME. Nettuno mieste Italijoje ši lietuvių komanda sužaidė 8 rungtynes.

Jau po pirmųjų susitikimų, kuriuose įveikta Italija 12:7 ir Prancūzija 15:8, buvo aišku, kad Lietuva gali patekti į baigmę. Taip ir įvyko: nors ir iki jų buvo pralaimėtos kelios rungtynės, tačiau baigmė pasiekta.

Liepos 22 d. įvykusiame baiginiame susitikime žaidė: D. Vilbikas, J. Zinkevičius, E. Matusevičius, A. Augustinas, L. Bradauskas, E. Kalanta, V. Krukis, A. Jasinskas, A. Dankovskis, L. Deksnys, D. Neverauskas, D. Jacevičius. Dauguma šių dviejų komandų narių praėjusį pavasarį buvo atvykę į JAV ir čia laimėjo varžybas St. Louis, MO. Taip pat jie vienas rungtynes žaidė ir Čikagos apylinkėse, kur grįždami namo praleido kelias dienas ir bendravo su vietos lietuviais.

ŠALFASS varžybinis tvarkaraštis (2007.07.01-2007.12.31)

Lietuvių 2007 metų lengvosios atletikos varžybos vyks 2007 m. rugsėjo 16, sekmadienį, Klyvlande, OH. Rengia Klyvlando LSK “Žai-bas”. Varžybas numatoma vykdyti vyrų, moterų ir visose jaunių bei veteranų klasėse. Informuoja: Algirdas Bielskus, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH 44094-2969. Tel. 440 833-0545; faksas 216 481-6064; el.paštas: Vyts@VPAcct.com.

Hamiltono LMŽK Giedraitis metinės 2007 m. šaudymo varžybos ir kartu 2007 m. ŠALFASS pirmenybės numatomos 2007 m. rugsėjo 22 ir 29 dienomis, Hamiltono LMŽK Giedraičio šaudykloje. Rugsėjo 22, šeštadienį, vyks smulkaus kalibro kulkinių šautuvų .22 cal. varžybos. Rugsėjo 29, šeštadienį, vyks stendinio šaudymo (“Trap”) varžybos. Informuoja: Kazimieras Deksnys, 1257 Royal Drive, Burlington, ON L7P 2G2, Canada. Tel. ir faksas 905 332-6006; el.paštas: kdeknsys@cogeco.ca. Papildoma inf.: Jonas Stankus, tel. 905 545-5432.

2007 m. Š. Amerikos baltiečių plaukimo pirmenybės įvyks 2007 m. spalio 27, šeštadienį, 3 v.p.p., McMurchy Pool (25 m), Brampton,

ON, Kanadoje. Varžybos vyks visose klasėse. Lietuvius informuoja: Catharine Jotautas, 35 Cumberland Dr., Brampton, ON L6V 1W5, Canada. Tel. 905 457-7664; el.paštas: caromire@sympatico.ca. Papildomas ryšys: Algirdas Bielskus, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH 44094-2969. Tel. 440 833-0545; faksas 216 481-6064; el.paštas: Vyts@VPAcct.com. Lietuvių metrinės pirmenybės išvedamos iš baltiečių.

2007 m. Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės numatomos šį rudenį, Čikagoje. Tikslī data bus paskelbta vėliau. Informuoja: Paulius Majauskas, 5445 Lee Ave., Downers Grove, IL 60515. Tel. 630 769-1010; el.paštas: PMajauskas@gmail.com.

2007 metų metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas šaukiamas 2007 m. lapkričio 17, šeštadienį, 11 v.r., Klyvlando Lietuvių Namuose, 877 East 185th Street, Cleveland, OH. Vienas iš svarbiausių darbotvarkės punktų bus naujos ŠALFASS vadovybės rinkimai. Visų varžybų reikalais galima kreiptis ir į Algirdą Bielskų, ŠALFASS gen. sekr.

ŠALFASS-gos centro valdyba

SKAUTŲ VEIKLA

1 – skautiškoji lelija tarp vasaros žiedų. Vėlionies Vlado Bacevičiaus kompozicija ir nuotrauka.

2-3 – “Romuvos” 45 metų sukaktuvinėje stovykloje š.m. rugpjūčio 4-18 d.d. vadovai-vės prie paruošto sukaktuvinio laužo. Kairėje – stovyklos viršininkai v.s. M. Rusinas ir s. R. Baltaduonytė-Lemon; apdovanojimai vadovams Ntrs. K. Poškaus

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

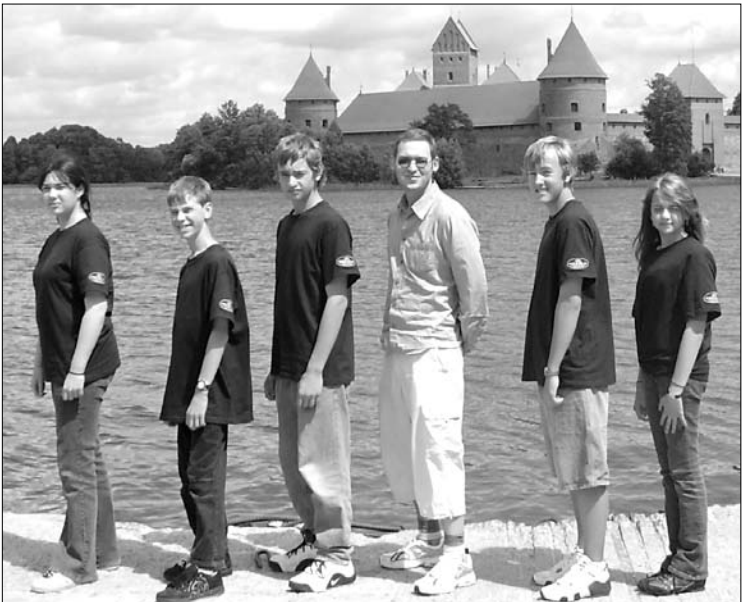
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniai prie Trakų pilies su globėju. Iš k. Emilija Pruden, Matas Senkus, Petras Bartninkas, AV parapijos klebonas kun. Audrius Šarka, OFM, Simas Grigėnas, Katrytė Bartninkaitė Ntr. A. Senkuvienės

Mano motina

RASA NORKUTĖ

Kad šiandien rašau knygas, myliu gamtą ir gyvenu tarp gerų žmonių, esu dėkinga savo brangiai MOTINAI. Viskas, kuo šiandien gyvenu, domiuosi, gavau iš JOS – iš MOTINOS. Mokiausi iš jos kantrybės, nuoseklumo, darbštumo. Iš JOS mokiausi bendrauti su žmonėmis. JI mokė orumo, sąžiningumo, drąsos visuose gyvenimo keliuose. Mylėk gyvenimą, sakė JI, jei kelias į jį ir akmenim būtų grįstas. Medžius mylėk. Gėles. Ant delno nutūpusią boružę paleisk skraidyti. Ir vyturio giesmės paklausyk. Visi šie šventi priesakai atėjo iš taurios MOTINOS širdies. JI išsaugojo savyje senelių išmintį, TAUTOS dvasią ir amžių patirtį. JI mylėjo savo vyrą ir mudviejų su sese TĖVĄ DIDELE MEILE. JI priminė – jei Dievas duos – mokykis mylėti iš mudviejų gyvenimo.

MOTINA – amžinas vaikystės pasaulis. Tai ji sukūrė šį puikų paslaptinę pasaulį. Tai JAI viskas pakluso: žaibais tviskanti vasaros liūtis, lakštingalos fleitos muzika sename TĖVO sode ir didžiųjų jovarų žydėjime. Tai JI, MOTINA, atnešė iš šulinio šalto skaidraus vandens ir palaistė pasodintus keturis jaunus berželius, kuriuos

mudvi su SESE EMA pasodinome savo šeimos atminimui.

Paslaptinę MOTINOS galia – kartu su TĖVU mums dovanota gyvybė, dovanota meilė – apginti ją, kad neprarastume ryšio su šiuo puikiu pasauliu. Didelis mūsų MOTINOS pasaulis: vyras, vaikai, žolė, versmės ir medžiai, pilni gimstančių vėjų, lietaus, ugnies artumo. Regiu jos dideles rankas. Regiu, kaip prie jų glaustosi baltos rugių varpos.

Skubėdama ji ėjo per akmenis, brido per pavasario upelius ir buvo viešnia, kai laukinė obelis, grįžtančią JĄ iš turgaus su sunkiu nešuliu, kvietė į savo drėgną pavėsį. Ji buvo jauna ir labai, labai graži. Puikios lininės garbanos dengė pečius, kai abu su TĖVU išsiruošdavo į LENKIMŲ Šventos Onos bažnyčią ar į kitą kokią didelę šventę. Dar prisimenu, kaip abu su TĖVU imdavo iš avilių medų ir bitelės JUDVIEJŲ negeldavo. Jas reikia mylėti, sakydavo JIE.

Dažnai prisimenu, kaip visa mūsų šeima eidavo į Šventos Onos atlaidus pro žydrąjį dobilų lauką. Vėjas plevendavo JOS baltą skarelę. JI būdavo panaši į žydrąją ievą, į baltą žiemos pasaką. JI buvo MOTINA.

mo visumą. Man labai gels širdį...

Permainos

Daug perskaičiau knygų. Nebežinau į kurią lentynėlę padėti save. Parašiau užrašą “Kaita”. Ten mano vieta. Nesistengsiu, kad praeiviai mane matytų... Jeigu jie nepastebės pereinamojo laikotarpio, man tik dar geriau bus įsitvirtinti pačiame centre. Išlauksiu...

Strategija

Rašiklis tarnauja man. Jis atostogauja, kai mano galva tuščia. Džiaugiuosi, kad jis gali pragyventi ir nelengvomis ekonominėmis sąlygomis...

Ar ilgam?

Idėjos ir Iniciatyvos susitiko Išmintį ir Gerumą. Jie susibičiuliavo. Dabar sėkmingai vykdo verslo programą. Šių verslo žmonių tautybė – lietuviai. Keista, kad jie dar nesusivaidijo dėl pelno.

Reda Kiselytė, Rokiškis

MOKSLEIVIŲ KŪRYBOS PUSLAPIS

Pamokos šeštadieninėje lietuviškoje Toronto Maironio mokykloje ar Aukštesniuosiuose lituanistiniuose kursuose mūsų vaikams atneša ne tik žinių. Jose moksleiviai skatinami ugdyti savo fantaziją ir sugebėjimus, pritaikyti savo žinias kūrybai. O jų sugebėjimai įvairūs. Vienam geriau sekasi sudėlioti žodžius į sklandų rašinį, pasitellus vaizduotę, sukurti pasaką, kiti mieliau linija ir spalvomis išreiškia savo mintis, tretieji renkasi muziką ar vaidybą, patys judriausieji dažnai pirmenybę atiduoda sportui. Šiame skyriuje spausdiname vieną iš moksleivių kūrybos darbų. SK

Gobšioji karalaitė

Vieną kartą tolimoje šalyje už kalnų kalnelių ir už mėlynųjų jūrų marių gyveno turtingas karalius ir karalienė. Jie abu gyveno puošniuose rūmuose ir valdė didžiulę karalystę.

Karaliaus ir karalienės džiaugsmui gimė dukrelė. Ją dukrelė buvo neišpasakyto grožio, mėlynų lyg vidurvasario dangus akių ir geltonų lyg rugpjūčio rugiai kasų. Augdama karalaitė vis gražėjo ir gražėjo. Apie jos grožį žinia po visą karalystę sklido. Nors ir labai graži ta karalaitė, nelabai išmintinga ji buvo. Ji rūpinosi tik savimi, praleisdavo savo dienas puošdamasi deimantais ir auksu. Karalius ir karalienė labai mylėjo savo dukrelę ir visko, ko širdis geidė, jai parūpindavo.

Metams bėgant karalaitė išlepo. Ji pasidarė labai pikta ir gobši, vis daugiau aukso ir deimantų troško jos širdis. Kai karalaitei suėjo septyniolika metų, ji nuėjo pas tėvus prašyti jai skirtos dovanos:

– Aš noriu rūmų! – prašė karalaitė: – aš noriu tokių rūmų, kokių pasaulis regėte neregėjęs. Aš noriu, kad rūmai būtų pastatyti tik iš aukso, sidabro ir žėrinčių deimantų.

Karalius ir karalienė, labai mylėdami savo dukrelę, pradėjo statyti jai rūmus iš gyno aukso, sidabro ir deimantų. Jie išsiuntinėjo pasiuntinius po visą karalystę, kad surinktų visą auksą ir sidabrą, ir visus deimantus, kur tik suras, o jeigu kas nors priešinsis – į požemius uždaryti!

Kai pasiuntiniai grįžo su daugybe turtų, karalius ir karalienė įsakė darbininkams ir tarnams statyti karalaitės rūmus. Tarnai ir darbininkai statė rūmus dvylika dienų ir dvylika naktų. Tryliką dieną, kai tik pabaigė statyti, karalaitė iškart persikraustė į naujus rūmus.

Tokių nuostabių rūmų niekas pasaulyje nebuvo regėjęs. Saulėtą dieną rūmai žibėjo ir blizgėjo labiau negu pati saulė danguje. O pačių rūmų viduje daugybė kambarių ir kambarėlių buvo. Viskas rūmuose padaryta tik iš gyno sidabro, aukso, deimantų ir šilko. Šakutės, šaukšteliai, puodai ir puodeliai – viskas iš aukso padaryta. Grindys ir sienos deimantų ir sidabro plytelėmis nuklotos. O patalai iš šilko nuausti. Pasklido gandas apie šiuos pasakiškus rūmus po visą pasaulį. Daugybė žmonių keliavo pasigrožėti nuostabiaisiais rūmais. Karalaitė leido svečiams pernaktvoti ir juos gardžiai vaišino, jeigu jai atveždavo dovanų – aukso, sidabro ir deimantų. Pagyveno karalaitė tuose rūmuose trejus metus, tris mėnesius ir tris dienas, kai išgirdo apie karalaitės pasakiškus rūmus turtingo pirklio duktę. Toji dukrelė įkalbėjo jo tėvužėlį pirklių važiuoti tų rūmų pasižiūrėti. Pirklys nusprendė nuvykti į tuos garsiuosius rūmus. Jis liepė savo tarnams paimiti aukso, sidabro ir deimantų, paruošti dovaną karalaitei.

Pirklys ir jo dukra keliavo devynias dienas ir devynias naktis, kol prijojo karalaitės rūmus. Karalaitė iš pradžių nenorėjo jų įsileisti, bet kai pirklys jai įteikė lauktuvių daug bran-

genybių, karalaitė juos priėmė trims dienoms.

Trečią dieną per vakarienę, kai pirklys, jo dukra ir karalaitė sėdėjo prie auksinio stalo ir gardžiavosi skaniais valgiais, karalaitei į akis krito pirklio dukters žiedas. Neišpasakyto grožio tas žiedas buvo. Didžiulis mėlynas deimant-tas žėrėjo kaip rugiagėlė.

– Atiduok man tą žiedą, kur tau ant piršto! – įsakė karalaitė pirklio dukteriai.

Piktoji karalaitė

Inesos Zagorskytės piešinys. Alytus

– Mieloji karalaite, aš tau negaliu savo žiedo atiduoti, – prakalbo pirklio duktė, – jį man mirdama mama paliko, tai vienintelis dalykas, kas man liko priminti mano motinėlą.

Karalaitė nieko nebeatsakė, bet ji sugalvojo klastingą planą. Pakvietė pirklių ir jo dukterį dar ilgiau pasisvečiuoti. Juos gardžiais valgiais vaišino ir visokias brangias dovanas dovanojo, bet pirklio duktė net į kalbas nesileido, kad žiedą atiduotų. Vieną naktį, kai pirklys ir jo duktė miegojo, karalaitė numovė pirklio dukters žiedą jai nuo piršto ir liepė sargybiniams išmesti pirklių ir jo dukrą už rūmų vartų.

Pirklio duktė baisiausiai įtūžo, kad karalaitė pavogė jos žiedą ir prakeikė karalaitę:

– Kad tavo rūmai subyrėtų, ir visos brangenybės po visą pasaulį išbyrėtų! O tu pati į juodą paukštį pavirstum ir skraidytum po visą pasaulį vieniša!

Kaip pirklio duktė pasakė, taip ir viskas atsitiko. Tą pačią minutę kilo didžiulė audra, trenkė žaibas, ir karalaitės rūmai subyrėjo į tūkstančius gabalėlių, o vėjas išpūtė visas šukes po visą pasaulį. O gobšioji karalaitė pavirto į juodą varną.

Dabar karalaitė, pavirtusi juodvarne, skraido po pasaulį, rinkdama viską, kas blizga, bandydama savo rūmus atstatyti.

Vilija Mitraitė, Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų 11 kl.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

AŲA LIUDUI RAMANAUSKUI

mirus Čikagoje,

jo dukrą INDREJ ir jos vyrą, buvusį klubo pirmininką ir ilgametį valdybos narį RAIMUNDĄ PAŠKAUSKĄ bei jų šeimą ir visus gimines užjaučiame ir kartu liūdime –

Prisikėlimo parapijos sporto klubas "Aušra"

AŲA LIUDUI RAMANAUSKUI

mirus Čikagoje,

jo dukrą INDREJ ir jos vyrą RAIMUNDĄ PAŠKAUSKĄ – ilgamečius "Kretingos" stovyklos rėmėjus bei vadovus, jo vaikaičius – stovyklautojus ir vadovus LINĄ ir DAIVĄ bei visus gimines užjaučiame liūdesio valandoje –

"Kretingos" stovyklos vadovybė

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Perlaidoti keturių partizanų, dviejų mūsų brolių Juozo ir Antano, palaikai sudėti į du karstus, bet nežinau ar papuolė mūsų, nes kai kasėm, ten buvo daugiau, tai pasidalinom į dvi dalis. Antaną tai radom vieną Jankų miške; parodė buvęs "stribas". Prie karstų stovim – brolis Jonas ir mes visos keturios seserys. Buvo labai didelės laidotuvės, nors dar ir priešų buvo daug, iškentėm dar daug patyčių ir kitiems buvo įsakyta neiti į tokias laidotuves, grasyta iš darbų atleisti. Suvažiavę buvo iš visų Lietuvos kampelių. Ši nuotrauka man labai artima, nes Juozas Mockevičius buvo mano artimas draugas, ir mes kartu eidavome sargybas prieš komunistus ir desantininkus, kurių buvo miškuose ir naktimis apiplėsdavo mūsų apylinkes. Aš pasitraukiau į Vakarus, o jis nespėjo ir liko partizanauti, kaip ir daugelis jaunų vyrų.

Ištrauka iš knygos *Suvalkijos kovų aidai*. Juozas Mockevičius, slap. "Voverė", "Drugys"; gimė 1920 m. Paluobių km., Griškabūdžio valsč.,

Šakių apskr. Išėjo partizanauti 1944 m. Buvo "Žalgirio" rinktinės 36 kuopos vadas. Žuvo 1948 m. vasario 19 d. Agurkiškės miške, Jankų valsč., slėptuvėje. Kartu žuvo "Grażina" ir "Liūtas". Čia pridedu nuotrauką. 1989 metais jų kaulai buvo surinkti, sudėti į du karstus ir perlaidoti Paluobių parapijos kapinėse. Antroje pusėje nuotraukos yra aprašyta, kaip buvo sunku perlaidoti, nes buvo daugelis prieštaraujančių dėl tokių laidotuvių ir vis dėl visokių grasinimų buvo labai daug, kurie dalyvavo neklausydami grasinimų.

Antanas Mockevičius, slap. "Skydas". Juozo Mockevičiaus – "Voverės" brolis. Gimė 1923 m. Paluobių km., Griškabūdžio valsč., Šakių apskr. Išėjo partizanauti 1945 m. partizanavo 36-ojoje kuopoje. Žuvo 1949 m. Jankų miške slėptuvėje. Kartu buvo ir Aleksius Povilaitis – "Riešutas". Šaudydamas "Riešutas" iš slėptuvės laimingai pabėgo, o "Skydas" žuvo.

Juozas Spreinaitis, el.paštas: js275@frontiernet.net

AUKOS

A.a. Danutės Petronienės vienerių metų mirties prisiminimui jos vyras Juozas Petronis Tėviškės žiburiams aukuoja \$200.

A.a. Vytauto Kriščiūno atminimui pagerbti Kovai su vėžiu ir džiova sergantiems vaikams Lietuvoje aukuoja: \$20 – M. Tamulaitienė, V.A. Gulbinai, R. Inčiūra; \$10 – D.E. Radtke, E. Kuzmickienė.

Aukas surinko BK ir MP.

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
- vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568

Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

*Mūsų senelių maldoj kasdieninė
yra žodžiai šventi sudėti*

Meilė ♦ gerumas ♦ dosnumas

Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir nepamirškime jų savo testamentuose

SKAMBINTI: 416-232-2112/409

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca

el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca

LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus
atleidimui nuo pajamų mokesčių

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2007 m. rugsėjo 5 ir 19 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2007 m. rugsėjo 5 ir 19 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir Tėviškės žiburiams. Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. TŽ leidėjai

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ – TORONTO APYLINKĖ
THE LITHUANIAN CANADIAN COMMUNITY – TORONTO CHAPTER
1 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 • Canada
416.533.3292 • 416.533.2282 (F)

Poeto B. Brazdžionio 100-ųjų gimimo metinių minėjimas

“KOKS DIDELIS TAS GROŽIO ILGESYS”

įvyks 2007 m. rugsėjo 9, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos salėje

DALYVAUS aktorė iš Lietuvos VIRGINIJA KOCHANSKYTĖ ir deklamuos
Bernardo Brazdžionio kūrybą iš “Per pasaulį keliauja žmogus” bei
kitų žinomų rašytojų tekstus. Programoje taip pat dalyvaus
AGILĖ STORYK (violončelė). *Organizuoja KLB Toronto apylinkės valdyba*

MINĖJIMAS Wasaga Beach, ON, rugsėjo 8 d., 6 val. Gerojo Ganytojo
misijoje. *Organizuoja KLB Vasagos apylinkės valdyba*

Dėl pilnesnės informacijos apie minėjimą prašome pažiūrėti tinklalapyje www.torontolietuviai.org

WATERSIDE DENTAL Dr. Gintarė Sungailienė

Implantų įdėjimas, protezavimas,
plokštelių pritvirtinimas
mažais varžteliais (mini implants)

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5

www.watersidedental.ca

Tel. 905 271-7171

**BEST WAY TO
TRAVEL Inc.**
Royal York Plaza,
1500 Royal York Rd.,
Toronto, ON M9P 3B6
KELIONIŲ AGENTĖ

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
KAINOS SKRENDANTIEMS !
LIETUVĄ ŠIĄ VASARĄ:

\$949 – iki birželio 23
+ mok.

\$1199 – po birželio 23
+ mok.

Kelionių bilietai, draudimai,
nemokamas pristatymas į namus

Tel. (416) **249-7710**

Cell (416) **473-9020**

Fax: 416 249-7749

El.p.: astra.bestway@on.aibn.com

PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

EUROPEAN MONUMENT INC.

- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliumi.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kainą.

Skambinti tel.

(905) 339-0409

1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

Vasara Lietuvoje 2007

Dar turime lėktuvo bilietų šiai vasarai į
Vilnių specialiomis kainomis
rugsėjo 18 – rugsėjo 30

\$900

spalio 1 – 31

\$795

oro uosto mokesčiai papildomai \$245
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinkį

*Skambinkite Gabrielei
Pabrėžaitėi-Flores*

O.b Orav Travel Inc.

5650 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4G3

416-221-3113

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas **1-888-657-4844**

Darbo **705-445-8143**

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto
tinklalapis www.tzib.com laukia
jūsų apsilankymo. Skaitytojai
kviečiami susipažinti su juo ir
siųsti savo pastabas elektroniniu
paštu - tevizib@rogers.com

HOMELIFE
HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

AUDRA ABROMAITYTĖ, gimusi Otavoje,

š.m. birželio mėn. baigė McMaster universitetą Hamiltone, įsigydama Bachelor of Kinesiology with Distinction (B.Kin.) laipsnį. Ji lankė lituanistinę mokyklą Otavoje ir buvo Hamiltono “Gyvataro” tautinių šokių ansamblio narė. Ji 7 metus dirbo su Educational Adventures Otavoje, organizacija, kuri kasmet veža studentus į Rocky kalnus žygiams ir alpinizmui, ir yra alpinizmo palydovė. Rugsėjo mėnesį ji tęs studijas Otavos universiteto pedagogikos fakultete, besiruošdama dėstyti kūno kultūrą bei geografiją gimnazijoje. Jos tėvai – Jonas Abromaitis (Lemontas, JAV) ir Giedrė Vasiliauskaitė (Torontas), močiutė – Marytė Vasiliauskienė. **Inf.**

AMERIKOS LF ŽINIOS

Amerikos lietuvių fondo įsteigimo 45-mečio sukakties proga Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus davė pokalbį Amerikos lietuvių televizijai Čikagoje. Prezidentas maloniai pasidalino mintimis apie Fondą, įvertino organizacijos svarbą dabartiniame lietuvių išeivijos gyvenime. Maloniai kviečiame pasižiūrėti pokalbio vaizdo įrašą Amerikos lietuvių fondo interneto tinklalapyje *Naujienos ir įvykiai*: http://www.lithuanian-foundation.org/Lithuanian%20language/Prez_Adamkus_interviu.html ALF valdyba

Eriks Antanas Puodžiūnas, vienerių metų
proga, š.m. liepos 7 d. įstojęs į Amerikos lietuvių fondą. Kviečiami visi pasekti šiuo gražiu pavyzdžiu. Amerikos lietuvių fondo adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630 257-1616.

SKAITYTOJAI PASISAKO

DAINŲ ŠVENTĖ

“Lietuva”, “Lietuva”, “Lietuva” skanduoja Dainų dienos Vingyje dalyviai. Jau pabaiga. Koks išpūdis! Nejaugi tai mūsų daina, mūsų šūkis? Kiek taurumo, kilnumo, kiek grožio šokio judesys, jo piešiniuose, kupinoje gyvybės tekančiojoje linijoje. Atsižiūrėti negali; taip pat į skulptūriškas, jaunas merginas. O dainų žodžiai... Ir kai pagalvoji apie dabartį, jos vaizdą gatvėje, televizoriuje, graudulus apima. Nejaugi mes ir čia, ir čia?

Liūdnai nuteikė Tomo Sakalausko knygos *Missa Vilnensis* pristatymo Rašytojų sąjungoje (kovo 22 d.) aprašymo likimas. Iš J. Andriulio laiško sužinojau, kad viskas šuniui ant uodegos, aprašymo negavot. Ir tai per modernią techniką! Būčiau siuntusi oro paštu (arkliuku...), tai ir Jūs būtumėt gavę ir aš išspaudinto būčiau sulaukusi.

Prie knygos pristatymo aprašymo pridėjau Jums ilgą laišką – dėkojau už paskutinio straipsnio (apie J. Matulaičio

80-ąsias mirties metines) išspausdinimą, pamąsčiau apskritai apie Palaimintojo padėtį mūsų dabartyje, apie lietuvių bažnyčių uždarymą JAV ir kt. dalykus. Vis dar negaliu atsitokėti. Ta šalta, besielė technika viską sumalė. O juk aš gaišau laiką, galvojau, įdėjau širdį – nemoku daryti greitai, nenoriu net kaip. Ką ten bekartosi po kelių mėnesių...

Prel. V. Jalinskas neseniai papasakojo apie lankymąsi vaikų prieglaudoje. Ten nedideli laukė nepažįstamo dėdės. Kai atėjo toks su sukele, vienas, matyt drąsiausias, priėjo ir pasakė: “Būk mano mama”. Tada ir kiti, metę žaislus, bėgo prie jo, prašė to paties. Kunigas prisipažino: “Verkiau kaip per primicijas”.

Tai ne Dainų šventės, o dabarties vaizdelis... Gal dėl to dangus ir verkė (tarpais pliaupė) per visas dienas, nes matė skirtumą tarp praeitės ir dabarties.

G. Gustaitė, Vilnius

Ontario Fresh & Tasty – European Delicatessen Store & Sausage Factory

Vasaros kaitroje Jus puikiai atgaivins “AURUM LEDAI”! Mūsų parduotuvėje nusipirksite daugybę įvairiausių šaldytų pieno ir vaisių produktų iš Lietuvos. Jus sumaniai pateikdami, nustebinsite patį išrankiausią svečią!

SŪRELIAI

- Braškių
- Abrikosų
- Vaniliniai

VAISIAI

- Šaltalankis
- Vyšnia
- Juodieji serbentai

LEDAI

- Karameliniai
- Vaniliniai su riešutais
- Šokoladiniai
- Šokoladiniai su riešutais
- Kakaviniai su šokoladu

Parduotuvės darbo valandos

pirmadienį	9.30 v.r. - 7.30 v.v.
antradienį	9.00 v.r. - 8.00 v.v.
trečiadienį	9.00 v.r. - 8.00 v.v.
ketvirtadienį	9.00 v.r. - 8.00 v.v.
penktadienį	9.00 v.r. - 8.00 v.v.
šeštadienį	9.00 v.r. - 7.00 v.v.
sekmadienį	10.30 v.r. - 5.00 v.v.

99 Advance Rd., Etobicoke, ON M8Z 2S6

Tel. 416 234-8063

ONTARIO FRESH AND TASTY
99 Advance Rd., Etobicoke, ON M8Z 2S6
Tel.: 416-234-8063

TORONTONT

Anapilio žinios

• Parapijos choro vadovė Deimantė Grigutienė dėl kitų išipareigojimų nebegalės vadovauti chorui. Dėkojame jai už įdėtą darbą ir pastangas. Nauja mūsų choro vadovė bus Lilija Turūtaitė, kuri taip pat ir toliau vadovaus “Angeliukų” chorui. Kviečiame visus į abu chorus įsijungti ir tuo prisidėti prie iškilmingo Dievo garbinimo mūsų šventovėje giesmė.

• Parapijos choras pirmajai savo repeticijai po vasaros atostogų renkasi rugsėjo 9, sekmadi., ir tą dieną jau giedos 11 v.r. Mišiose.

• Ieškoma virėjos ar virėjo, kad rūpintųsi lietuviškų patiekalų (cepelinų, bulvinių plokštainių ir pan.) gaminiu bei pardavinėjimu parapijos salėje po Mišių sekmadieniais. Tuo susidomėjusius prašome skambinti į kleboniją tel. 905 277-4320.

• Rugsėjo 8, šeštad., 6 v.v. Gerojo Ganytojo misijos patalpose įvyks Wasaga Beach LB apylinkės valdybos rengiamas poeto Bernardo Brazdžionio šimtųjų gimimo metinių paminėjimas. Bilietus platina R. Poškienė tel. 705 429-0790.

• Rugsėjo 9, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje jau bus grįžtama prie įprastinės sekmadienio Mišių tvarkos ir tą dieną Mišios jau bus 9.30 v.r. ir 11 v.r.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlydai – šiais metais bus rugsėjo 30, sekmadienį. Iškilmės prasidės 3 v.p.p. eiseną su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapinių koplyčią. Tėn bus palaiminimas Švenčiausiuoju, ir vėl grįžtama į šventovę. Šventovėje bus Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. iškilmingos vaišės Anapilio salėje. Meninę programą vaišių metu atliks Wasaga Beach lietuvių dramos sambūris “Kibirkštis”, suvaidindamas ištrauką iš *Sekminių vainiko*, ir Wasaga Beach “Bočių” choro moterų trijulė. Prašome tą sekmadienį jau dabar pasižymėti ir paskirti parapijos šventei.

• Anapilio knygyne galima įsigyti liepos-rugpjūčio *Lithuanian Heritage* žurnalo laidą bei įvairių nupigintų knygų ir muzikos juostelių.

• Mišios rugsėjo 2, sekmadienį: 10 v.r. už Ažubalių mirusius; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, rugsėjo 2, sekmadienį, 10.30 v.r. už a.a. Joną ir Uršulę Paliulius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, rugsėjo 1, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą Aleliūną.

PARAMOS kredito kooperatyvo darbo valandos “Labour Day” savaitgalį: rugsėjo 1, šeštad., ir rugsėjo 3, pirmad., abu skyriai bus uždaryti.

Prisikėlimo kredito kooperatyvas “Labour Day” savaitgalį – rugsėjo 1, šeštad., ir rugsėjo 2, sekmad., dirbs įprastomis darbo valandomis; rugsėjo 3, pirmad., bus uždarytas.

DĖL ILGO DARBO DIENOS SAVAITGALIO TŽ bus išleidžiami rugsėjo 5, trečiadienį, ne antradienį, kaip įprasta. Administracija ir redakcija nedirbs Darbo dieną – rugsėjo 3, pirmadienį.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapijos jaunimui pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimo sakramentui prasidės rugsėjo mėnesį. Pirmajai Komunijai registruojami vaikai, sulaukę 7 metų, o Sutvirtinimui 12 metų amžiaus.

• Po vasaros atostogų parapijos muzikos studijoje repeticijos vyks tokia tvarka: “Volungės” choro repeticijos prasidės rugsėjo 7 d., 7 v.v., parapijos vaikų choro repeticijos – rugsėjo 9 d., po 10.15 v.r. Mišių, ir parapijos “Retkartinio” choro repeticijos – rugsėjo 23 d., 9:30 v.r.

• Rugpjūčio 20 d. palaidotas a.a. Aloyzas Bričkus, 89 m. Paliko žmoną Aldoną ir dukras Mildą, Evą, Gundą ir Daną. Rugpjūčio 28 d. palaidotas a.a. Sigitas Krašauskas, 84 m. Paliko žmoną Gražiną, sūnų Algį ir dukrą Giedrę su šeimomis. Lietuvoje mirė: a.a. Ona Trinkūnienė, Balio Vaišnoros sesuo, a.a. Bronislovas Maženis, Vidos Pareigienės tėvelis ir a.a. Kazimieras Lesniauskas, Aldonos Ranonienės brolis. Latvijoje mirė a.a. Leonas Ašoklis, Elzbiotos Krivienės brolis.

• Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja Gitana Judvytė, rugsėjo mėnesį veiks 9 ir 23 d.d., o po to, kaip įprasta, pirmą ir trečią kiekvieno mėnesio sekmadienį nuo 10 v.r. iki 12 v.d.

• Pranciškonų stovyklavietė “Aušra” po 25 metų veiklos buvo perorganizuota ir pavadinta “Kretinga”. Nuo to laiko jau praėjo 25 metai sėkmingos veiklos. Šis dvidešimtpenketmetis bus iškilingai paminėtas lapkričio 10 d. parapijos salėse.

• Parapijos sporto klubas “Aušra” šaukia susirinkimą rugsėjo 11 d., 7.15 v.v. parapijos salėse. Bus registruojami sportininkai krepšiniui, gimę 2003 m. ir anksčiau. Bus registruojami vaikai ir kėgliavimui, tinkliniui, ledo rituliui. Tą dieną užsiregistruojantys, gaus nemokamai bilietus į “Raptors” – “Žalgirio” žaidynes, kurios vyks Air Canada Centre š.m. spalio 17 d.

• Lietuvių kėgliavimo klubas “Jungtis” pradės naują sezoną rugsėjo 5 d. “Brunswick Lanes” aikštyne (Dundas ir Mansfield). Informaciją teikia Regina Stauskienė tel. 905-712-9307.

• Parapijos metinė vakarienė – spalio 13 d., sriubos vakaronė vyks Kristaus Karaliaus šventėje lapkričio 25d., vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas – spalio 26-27 d.

• Mišios sekmadi., rugsėjo 2: 8 v.r. už a.a. Stasę Ročienę; 9 v.r. už Juliją Šileikienę – 1 metinės; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Polę Tumpienę ir a.a. Algirdą Strumilą; 12.15 v.d. už a.a. Nijolę Racevičienę.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukoko O. Balsienė.

A.a. Pranas Basevičius savo testamentu parėmė *Tėviškės žiburių* leidybą \$5000 auka. Savaitraščio leidėjai, nuoširdžiai dėkodami už stambiają paramą, labai įvertina tokių ypatingą dėmesį savai lietuviškai spaudai ir konkretų velionies prisidėjimą, kad ta spauda gyvuotų.

Išganytojo parapijos žinios

• Rugsėjo 2, sekmadienį, Darbo dienos savaitgalį, pamaldų nebus.

• Pamaldose rugsėjo 9 d., 11.15 v.r. bus dalinama Šv. Komunija. Pamokslas – anglų kalba. Pamaldų metu vyks Sekmadienio mokyklos pamokos, o po pamaldų posėdžiaus Moterų draugija.

• Tarybos posėdis penktad., rugsėjo 14, 2 v.p.p. pas Gytį ir Editą Šernus, Palgrave, ON.

• Rugpjūčio 22 d. mirė Elzė Latvaitytė-Tamulionienė, gimusi 1912 m. sausio 1 d. Leoniškė, Lietuvoje. Po gedulinių pamaldų Išganytojo parapijos šventovėje palaidota rugpjūčio 27 d. Elzė paliko liūdinčius giminaičius Eriką ir Adolfą Latvaičius ir Petrą Jurkšaitį.

Lietuvių Namų žinios

• Rugpjūčio 19 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 135 svečiai. Pietų metu budėjo Kultūros komisijos narė G. Bijūnienė. Svečių knygoje pasirašė J. Kuzmas iš Vilniaus.

• LN valdybos posėdis – rugsėjo 12, trečiad., 7 v.v. LN seklyčioje, “Labdaros” – rugsėjo 26 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

• Dėmesio! Rugsėjo 3 d. Ispanijoje prasideda Europos krepšinio čempionatas, kuriame dalyvauja ir Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė. Besidomintiems varžybomis kviečiame į barą “Lokys” stebėti tiesioginių televizijos transliacijų iš Ispanijos. Dėl platesnės informacijos skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214.

Slaugos namų žinios

• “Labdaros” lietuvių slaugos namų administratorė Vida Proctor atsistatydina iš pareigų nuo rugsėjo 14 d. Vida, “Labdaros” administratore dirbusi 2 metus, nutarė pakeisti darbą, perimdama tokias pareigas kitoje šios srities institucijoje. “Labdaros” slaugos namų valdyba linki Vidai geros sėkmės darbe. **Valdyba**

Maironio mokyklos žinios

• Mokslo metai prasidės rugsėjo 15 d. Renkamės 9.30 v.r. didžiojoje mokyklos salėje.

• Registracija naujiems mokiniams – rugsėjo 15, 9.15 v.r. Kviečiame į jaunųjų darželį 4 metų amžiaus vaikus. Registracijos mokestis – \$225 vienam, \$250 šeimai. Mokykla – “Our Lady of Peace”, 70 Mattice Ave., (tarp Bloor ir Kipling g.). Vedėja – V. Zubrickienė, tel. 905 271-6859. **ŽS**

BUTAI LIETUVOJ – gražūs ir patogūs išnuomojami Vilniaus senamiesčio centre. Kreiptis <http://ricardasguesthouse.tripod.com>

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 val. Labai gera kokybė. Tel. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Montrealio Baltiečių meno draugijos (Baltic Artists Association) dailės ir fotografijos paroda vyks nuo trečiadienio, rugsėjo 12-tos iki sekmadienio, rugsėjo 16-tos The Arts Club patalpose, 1980 Sherbrooke St. West, kamb. nr. 420. Paroda bus atidaryta visuomenei kasdien nuo 12 val. iki 5 v.p.p. Parodos atidarymas su vaišėmis bus trečiadienį nuo 5 v.p.p. iki 8 v.v. Įėjimas nemokamas. Šioje penktoje Montrealio baltiečių dailės parodoje dalyvauja 17 lietuvių, latvių ir estų dailininkų/kių bei fotografų/ių, su 48 darbais (36 tapybos ir 12 fotografijos kūrinių). Šiuo metu Baltiečių meno draugija, kuri buvo įsteigta 2001 metais, rengia dailės parodas kas 2 metai. **Inf.**

Toronto krepšinio komanda “Raptors” siūlo papigintus bilietus lietuvių bendruomenės nariams į “Raptors” ir Kauno “Žalgirio” krepšinio rungtynes spalio 17 d., 7 v.v. Air Canada Centre. Smulkesnių informacijų teikia Clayton Smith, tel. 416 815-6173 arba el.paštu c.smith@maple-sports.com. Siūloma pasipuošti tautinėmis spalvomis, atsinešti lietuviškas vėliavėles.

Vaiko tėviškės namams Kostas Andruškevičius aukoko \$50; Natalija Jakonienė a.a. I. Andruškevičienės atm. ir a.a. O. Čekauskienės atminimui aukoko po \$20. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio proga, Montrealio lietuvių choras kviečia visus buvusius ar norinčius dalyvauti iškilmingose Mišiose dainininkus. Pastariesiems, kurie negyvena Montrealyje ir negali dalyvauti repeticijose, yra paruošti repertuaro kompaktiniai diskai, CD. Tai būdas susipažinti su giesmėmis namuose. Prašome susisiekti su Andrėja Celtoriūte tel. 514 690-4427 (el.paštas celtorius@yahoo.com) ir užsiregistruoti dainininkų sąrašė. Jums bus persiustas (nemokamai) CD. Mišios vyks Šv. Kazimiero šventovėje spalio 7 d., 10.30 v.r. **DJ**

Sekmadienį, rugpjūčio 26, kleb. kun. Aloyzas Volskis ir svečias kun. Paulius Mališka koncelebravo Mišias. Kun. P. Mališka, buvęs montrealietis, atvažiavo atostogų į Kanadą pas tėvelius. Jis yra didelės šventovės su 20 koplyčių klebonas Japoata mieste, Brazilijoje. Jo parapija turi 15,000 parapijiečių. Kun. P. Mališka gerai išmoko portugalų kalbą. Per Mišias giedojo G.Zenaitis, H.Celtorius, A.Mickus ir A.Pališaitis, vargonavo A.Stankevičius. Po Mišių kleb. kun. A. Volskis palaimino valgių stalą, kurį paruošė Albina Rašytinienė su šeima a.a. vyro Kazimiero 10 metų mirties atminimui.

“Aukšinis ratelis” pradės naują veiklos sezoną ketvirtadienį, rugsėjo 13 parapijos salėje.

Keli parapijiečiai aplankė buvusį parapijos kleboną kun. dr. Feliksą Jucevičių ligoninėje. Jo sveikata gerėja, ir tikisi sugrįžti namo.

Šimtmečio komitetas praneša, kad bilietus į šimtmečio pokylį šeštadienį ir į koncertą sekmadienį galima įsigyti iki rugsėjo 15 d.

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio rengimo komitetas labai dėkoja aukotojams. Aukoko: \$1000 – J.A. Silkauskas; \$500 – J. Adamonis; \$300 – I. Pojaujis, tėvelių a.a. Agota ir Matthew Pojaujų atminimui; \$200 – G. Murauskas; \$150 – A. Stankevičius; po \$100 – M.B. Lamothe, I. Yaunish; \$50 – Aušros Vartų vyrų choras; po \$30 – A. Barbagallo, A. Kaminskas. **VL**

Kleb. kun. Aloyzas Volskis, atnašavęs Kazio Razausko mirties 5-mečio sukakties Mišias savo buvusioje Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI, liepos 20 d. Vaišių metu bendravo su buvusiais parapijiečiais. Nuotraukoje kunigas su Meilute Repsha, jo dešinėje laidotuvių direktorė Jolanda Zaparackienė Ntr. A. Rugieniaus

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349